

Sveučilište u Zagrebu

Filozofski fakultet

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

Akadska godina 2016./2017.

Iva Adžaga

**Analiza mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj:
trenutačno stanje i potencijalni napreci u budućnosti**

Diplomski rad

Mentor: prof. dr. sc. Krešimir Pavlina

Zagreb, 2017.

Sadržaj

Uvod.....	1
1. Osnovni elementi sadržaja mrežnih stranica arhiva.....	3
2. Metoda i ključni kriteriji analize mrežnih stranica arhiva	6
3. Analiza mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj.....	9
3.1. Državni arhiv u Bjelovaru.....	9
3.2. Državni arhiv u Dubrovniku	10
3.3. Državni arhiv u Gospiću	12
3.4. Državni arhiv u Karlovcu.....	13
3.5. Državni arhiv u Osijeku	15
3.6. Državni arhiv u Pazinu.....	16
3.7. Državni arhiv u Rijeci	17
3.8. Državni arhiv u Sisku.....	19
3.9. Državni arhiv u Slavonskom Brodu.....	20
3.10. Državni arhiv u Splitu	22
3.11. Državni arhiv u Šibeniku	23
3.12. Državni arhiv u Varaždinu.....	25
3.13. Državni arhiv u Virovitici.....	26
3.14. Državni arhiv u Vukovaru	28
3.15. Državni arhiv u Zadru	30
3.16. Državni arhiv u Zagrebu	31
3.17. Državni arhiv za Međimurje	32
3.18. Hrvatski državni arhiv.....	34
4. Analiza mrežnih stranica stranih arhiva.....	36
4.1. Nacionalni arhiv Ujedinjenog Kraljevstva.....	36
4.2. Nacionalni arhiv Kanade.....	38
4.3. Nacionalni arhiv Australije	40

4.4. Nacionalni arhiv Sjedinjenih Američkih Država.....	42
5. Usporedba mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj i stranih arhiva.....	45
6. Zaključak.....	50
7. Literatura.....	51

Uvod

Uz ulogu koju nose kao čuvari informacija, arhivi imaju zadaću prenijeti te iste informacije svojim korisnicima. U zadnjih nekoliko godina, zajedno s drugim informacijskim ustanovama, uključuju se u moderno društvo koje se temelji na novim informacijskim tehnologijama. Sukladno tome, „arhivska djelatnost je jedan od ključnih informacijskih servisa u društvu te stoga njezina djelotvornost neposredno ovisi o mjeri u kojoj će se prilagoditi zahtjevima suvremenog informacijskog okruženja.“¹

Putem svojih mrežnih stranica arhivi promoviraju svoju djelatnost, građu i aktivnosti koje se usko vežu uz rad s korisnicima. Osim toga, prije posjeta arhivu, korisnici se putem mrežnih stranica arhiva mogu informirati o korištenju gradivom, radu čitaonice arhiva, dostupnosti gradiva i sl. Također, dio arhiva radi na tome da što veću količinu gradiva digitalizira i stavi na svoje mrežne stranice kako bi se korisnici na još jedan način mogli upoznati s gradivom.

Svih 18 državnih arhiva u Hrvatskoj ima vlastito mrežno mjesto, kojima se može pristupiti na stranicama Hrvatskog državnog arhiva.² Uz to, valja spomenuti kako je Uredbom Vlade Republike Hrvatske 30. lipnja 2008. godine donesena odluka o osnivanju još jednog državnog arhiva, odnosno Državnog arhiva u Križevcima, ali kako Arhiv još uvijek nema vlastiti prostor, zasad ne postoji ni njegovo mrežno mjesto. Nadalje, prema prijašnjem istraživanju³ iz 2014. godine 17 državnih arhiva imalo je vlastito mrežno mjesto, tako da je u zadnje tri godine još jedan arhiv izradio svoje mrežno mjesto.

Cilj ovog rada je analizirati trenutačno stanje mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj te ih usporediti s mrežnim stranicama stranih arhiva. Svrha rada se očituje u potrebi da se usporedbom s razvijenijim mrežnim stranicama stranih arhiva donesu zaključci koji će ukazati hrvatskim arhivima kako mogu unaprijediti svoje mrežne stranice u kontekstu prikaza gradiva, interaktivnosti sadržaja, pružanja ključnih informacija u vezi djelatnosti arhiva i sl.

---

¹Lemić, Vlatka. Arhivi i Internet – nove mogućnosti dostupnosti i korištenja arhivskog gradiva. // Arhivski vjesnik 45 (2002), str. 208.

²Arhivi u Hrvatskoj. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/Arhivska-slu%C5%BEba/Arhivi-u-Hrvatskoj> (13.7.2017.)

³Garić, Ana; Mihaljević, Marta; Stančić, Hrvoje. Usklađenost hrvatske arhivske prakse s ICA-inim Načelima pristupa arhivskome gradivu. // Radovi / 47. savjetovanje hrvatskih arhivista Dostupnost arhivskog gradiva, Vinkovci, 22.- 24. listopada 2014. Str. 67.

Prvi dio rada iznijet će opis najčešćih elemenata sadržaja koji se nalaze na mrežnim stranicama arhiva. Kako u literaturi iz arhivske struke ne postoje upute o tome što bi sve mrežne stranice arhiva trebale sadržavati, prema procjeni izdvojit će se kako sadržaji koji su nužni za upoznavanje korisnika s djelatnošću arhiva, tako i sadržaji koje bi sve informacijske ustanove trebale imati na svojim mrežnim stranicama. Nakon toga, navest će se ključni kriteriji po kojima će se analizirati mrežne stranice arhiva. U nastavku rada slijede analize mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj i stranih arhiva. Nakon analize, usporedit će se mrežne stranice navedenih arhiva i u sklopu toga iznijeti potencijalni napreci za mrežne stranice državnih arhiva u Hrvatskoj.

1.Osnovni elementi sadržaja mrežnih stranica arhiva

U sklopu svoje javne djelatnosti i promidžbe arhivskih programa, arhivi rade na očuvanju i promoviranju vrijednosti zajednice i potpori pojedinim djelatnostima putem svojeg arhivskog gradiva. Također, ona se očituje kroz „programe upoznavanja javnosti s gradivom i njegovim značenjem, poticanje korištenja, kulturnu i obrazovnu djelatnost arhiva te održivo gospodarsko korištenja arhiva.“⁴ Zahvaljujući novim informacijskim tehnologijama, arhivi dobivaju novu platformu – mrežne stranice – za promoviranje svojih arhiva, njihovih djelatnosti te arhivskog gradiva. Putem svojih mrežnih stranica, arhivi predstavljaju dio gradiva kojeg čuvaju, različite baze podataka, digitalne zbirke i online kataloge.⁵ Osim toga, na stranicama se nalaze uobičajene osnovne informacije o djelatnosti arhiva, njegovoj povijesti, ustroju te osnovne upute za pristup gradivu ili čuvanje gradiva namijenjenih za stvaratelje arhivskog gradiva. Kako bi se povećao interes javnosti za arhive, arhivisti su dužni upoznati se s relevantnim informacijskim izvorima putem kojih će odgovoriti na raznolike informacijske potrebe svojih korisnika.⁶

Gotovo sva mrežna mjesta arhiva moraju sadržavati određene osnovne elemente sadržaja koji će biti potrebni korisniku za informiranje o djelatnosti arhiva te upućivanje na daljnje korištenje ostalih usluga arhiva. U analizi mrežnih stranica arhiva u ovom radu istaknut će se pojedini elementi sadržaja navedeni u ovom poglavlju. Elementi, odnosno kategorije koje se pretežito pronalaze na svakom mrežnom mjestu arhiva su:

- osnovni podaci o povijesti i ustroju arhiva, kontakt informacije arhiva i lokacija arhiva na mapi
- informacije o područnoj nadležnosti arhiva te stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva na tome području
- zakoni i propisi koji se tiču poslovanja arhiva
- pregled arhivskih fondova i zbirki arhiva
- upute za korištenje gradiva u arhivu te informacije o radu čitaonice

---

⁴Ivanović, Jozo. Priručnik iz arhivistike : 1. dio. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2010. Str. 134.

⁵Lemić, Vlatka. Arhivi i arhivistika za suvremenog korisnika. Zagreb: Naklada Ljevak, 2016. Str. 51.

⁶Isto.

- aktivnosti i projekti arhiva u obliku predavanja, izložbi i nakladničke djelatnosti
- digitalna zbirka gradiva
- vanjske poveznice na profile arhiva s društvenih mrežai stranica

Informacije o povijesti i ustrojstvu, odnosno odjelima arhiva, njegove kontakt informacije i lokacija zgrade arhiva na mapi predstavljaju glavne informacije koje su nužne da se korisnik pobliže upozna s arhivom. Izuzevši povijest arhiva, te informacije služe korisniku da se poveže s arhivom i izvan njegove mrežne stranice.

Informacije o područnoj nadležnosti arhiva te stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva na tome području su ključne za korisnike koji su stvorili ili posjeduju arhivsko gradivo. Osobito su važne informacije o obvezama stvaratelja, koje bi svaka mrežna stranica arhiva trebala imati kako bi korisnik mogao što bolje upravljati svojim gradivom.

Zakoni i propisi koji se tiču poslovanja arhiva pružaju vjerodostojnost sadržaju koji je naveden na mrežnim stranicama arhiva te služe za daljnje informiranje korisnika o arhivskoj struci. Takvi propisi vežu se uz arhivsko zakonodavstvo, arhivske norme i standarde, uredsko poslovanje i ostala područja usko vezana uz arhivsku struku.

Pregled arhivskih fondova i zbirki čini jednu od ključnih elemenata sadržaja kojeg bi svaki arhiv trebao imati na svojoj mrežnoj stranici. Osnovne značajke koje bi pregled gradiva trebao imati su ključni podaci o gradivu i mogućnost njegovog interaktivnog pretraživanja i pregledavanja.

Upute za korištenje gradiva u arhivu te informacije o radu čitaonice vežu se uz informacije o dostupnosti javnog i privatnog arhivskog gradiva i načinu korištenja gradivom u samom arhivu. Korisnici bi na mrežnoj stranici trebali pronaći sve relevantne informacije u vezi navedenog jer je im mrežna stranica česta polazna točka pri upoznavanju s osnovnim informacijama o arhivskom gradivu i načinima njegova korištenja.⁷

Aktivnosti i projekti arhiva u obliku predavanja, izložbi, radionica i izdavaštva čine važan dio društvene komponente u djelovanju arhiva. Kako bi se na zanimljiv način upoznali s radom arhiva i njegovim gradivom, korisnici bi trebali moći pronaći informacije o trenutnim aktivnostima i projektima arhiva. Također, ta komponenta djelovanja arhiva je

---

⁷Garić, Ana; Mihaljević, Marta; Stančić, Hrvoje. Nav.dj. Str. 69.

bitan dio promocije samog arhiva, očuvanju prepoznatljivosti u sredini u kojoj djeluje te time osigurava pretpostavke za svoj razvoj.⁸

Digitalna zbirka gradiva kao tema sve više postaje predmetom razgovora u arhivskoj struci, osobito u stranim, razvijenim državama. Zbog približavanja gradiva korisniku, ali i dodavanja dodatne dimenzije samom gradivu, arhivi bi trebali raditi na digitalizaciji i objavljivanju digitalnog gradiva, bar onoga koji može biti dostupan javnosti. Naime, postoje pravna i politička pitanja u hrvatskom zakonodavstvu koja se tiču dostupnosti arhivskog gradiva, sadržana u brojnim propisima koji su u proturječju po tom pitanju.⁹ Također, javlja se problem oko zaštite i očuvanja autentičnosti gradiva koje je prezentirano u zbirkama. Naime, u digitalnom okruženju javlja se problem promjene oblika i funkcije dokumenata, što zahtijeva osmišljavanje načina za zaštitu autentičnosti i pouzdanosti gradiva u digitalnim zbirkama, primjerice putem metapodataka.¹⁰

Vidljivost arhiva na društvenim mrežama i stranicama također se usko veže uz proces povezivanja s korisnicima, i to na način da se im se arhivi približe koristećinove vrste komunikacije. Također, redovito korištenje društvenih mreža i stranica arhive čini informacijskom ustanovom koja prati promjene modernog doba.

---

⁸Ivanović, Jozo. Nav.dj., str. 134.

⁹Lemić, Vlatka. Arhivi i Internet – nove mogućnosti dostupnosti i korištenja arhivskog gradiva. // Arhivski vjesnik 45 (2002), str. 208.

¹⁰Isto, str. 211.

2. Metoda i ključni kriteriji analize mrežnih stranica arhiva

Kako bi se evaluirale mrežne stranice arhiva, u ovom radu koristit će se metoda koja obuhvaća više kriterija analize iz različite literature.¹¹¹² Također, dio kriterija koji su usko vezani uz specifično mrežne stranice arhiva ili mrežne stranice informacijskih ustanova općenito dodani su uobičajenim kriterijima, a to su kriteriji vezani uz digitalni arhiv te uz povezanost s korisnicima putem društvenih mreža ili stranica. Nadaje, postoji više aspekata analize mrežnih stranica, a to su analize iz perspektive sadržaja, funkcionalnosti i vizualnog dizajna.

Uzimajući navedeno u obzir, kriteriji prema kojima će se analizirati mrežne stranice su:

- sadržaj
- navigacija i funkcionalnost
- struktura elemenata i dizajn sadržaja
- vizualni dizajn
- digitalna zbirka
- povezanost s korisnicima

Prema kriteriju sadržaja analizirat će se prikaz sadržaja, odnosno njegova preglednost i prezentacija na različitim stranicama mrežnog mjesta. Zatim, proučit će se koju količinu informacija¹³ mrežno mjesto sadrži te je li dovoljna za informiranje korisnika o arhivu, njegovom djelovanju i gradivu. Nadalje, kako je ažuriranje sadržaja važan zahtjev pri određivanju vjerodostojnosti sadržaja¹⁴, analizirat će se postoje li datumi zadnjeg ažuriranja na objavama s mrežnih stranica. Naposljetku, iako je u ovom slučaju poznato da su hrvatski i

---

¹¹6 criteria for websites. // Dalhousie University. URL: https://libraries.dal.ca/content/dam/dalhousie/pdf/library/CoreSkills/6_Criteria_for_Websites.pdf (13.7.2017.)

¹²Moustakis, Vassilis S. ... [etal.]. Websitequalityassessmentcriteria. // Proceedings of the Ninth International conference on information quality (ICIQ-04).

¹³Isto, str. 62.

¹⁴6 criteria for websites. // Dalhousie University. URL: https://libraries.dal.ca/content/dam/dalhousie/pdf/library/CoreSkills/6_Criteria_for_Websites.pdf (13.7.2017.)

strani arhivi vlasnici analiziranih mrežnih stranica, provjerit će se postoji li utvrđenost njihovog vlasništva i autorskog prava nad mrežnim mjestom.¹⁵

Sljedeći kriterij odnosi se na načine navigacije i funkcionalnost mrežnog mjesta. Analizirajući načine navigacije utvrdit će se količina izbornika, njihova struktura te mogućnost pristupa navigaciji na različitim stranicama mrežnog mjesta.¹⁶ Nadalje, provjerit će se funkcionalnost poveznica na sadržaje s mrežnog mjesta, ali i na vanjske sadržaje. Navedeno će se testirati putem programa W3C Link Checker.¹⁷ Također, kako je tražilica bitan dio svakog mrežnog mjesta¹⁸, utvrdit će se postoji li mogućnost pretraživanja sadržaja na mrežnim stranicama arhiva. Naposljetku, pregled arhivskih fondova i zbirki karakterističan je za svako mrežno mjesto arhiva jer se putem njega korisnici informiraju o gradivu koje se nalazi u arhivu. Provjerit će se postoji li pregled gradiva na analiziranim mrežnim stranicama, kako je strukturiran te sadrži li mogućnost interaktivnog pregledavanja i pretraživanja gradiva.

Kriterij koji se bavi strukturom elemenata odnosi se na raspored različitih elemenata na mrežnim stranicama te na njihovu usklađenost i preglednost. Također, on obuhvaća dizajn sadržaja, odnosno logičnost smještenosti različitih informacija na stranicama.¹⁹ Nadalje, u radu će se u sklopu ovog kriterija analizirati i brzina učitavanja stranica na mrežnom mjestu koristeći program PageSpeedInsights.²⁰ Također, utvrdit će se postoji li mapa stranica na mrežnom mjestu koja bi obuhvatila pregled svih kategorija i potkategorija te omogućila lakši pronalazak traženog sadržaja. Naposljetku, provjerit će se responzivnost mrežnih stranica, odnosno njihova razina prilagođavanja mobilnom prikazu.

Što se tiče vizualnog dizajna mrežnih stranica, bitno je uočiti kako je prezentiran izgled stranica te je li prikladan za mrežno mjesto arhiva. Pod prezentaciju izgleda ubraja se komplementarnost elemenata na stranicama, usklađenost boja pozadine, teksta i drugih elemenata te korištenje interaktivnog sadržaja u obliku slika, prezentacija i sl. Uz to, analizirat će se čitljivost teksta prema odabranom fontu i veličini slova te razina korištenja multimedijalnih sadržaja kroz mrežno mjesto.²¹

---

¹⁵Isto.

¹⁶Moustakis, Vassilis S. ... [etal.]. Nav.dj. Str. 63.

¹⁷W3C Link Checker. URL: <http://validator.w3.org/checklink> (13.7.2017.)

¹⁸Moustakis, Vassilis S. ... [etal.]. Nav.dj. Str. 63.

¹⁹Isto.

²⁰PageSpeedInsights. URL: <https://developers.google.com/speed/pagespeed/insights/?hl=hr> (13.7.2017.)

²¹Moustakis, Vassilis S. ... [etal.]. Nav.dj. Str. 64.

Sljedeći kriterij veže se osobito uz mrežna mjesta arhivskih ustanova i općenito informacijskih ustanova. U svrhu omogućivanja pristupa gradivu korisnicima u skladu s novim tehnologijama, ali i provođenja još jednog načina zaštite i očuvanja gradiva, arhivi se okreću digitaliziranju vlastitih zbirki te objavljivanju rezultata digitalizacije na svojim mrežnim stranicama. U ovom radu utvrdit će se postoje li digitalne zbirke na analiziranim mrežnim stranicama arhiva, zatim količina gradiva koja je objavljena u sklopu zbirki, razina korištenja metapodataka te mogućnosti interaktivnog pretraživanja i pregledavanja zbirke.

Naposljetku, zadnji kriterij analize također se usko veže uz nove trendove informacijskog društva prema kojima se arhivi trebaju prilagođavati ukoliko žele održati i učvrstiti komunikaciju s korisnicima. Tako će se u radu analizirati povezanost arhiva s korisnicima na društvenim mrežama ili stranicama, odnosno imaju li na svojim stranicama objavljene poveznice na profile s društvenih mreža ili stranica te, ukoliko imaju, utvrdit će se putem kojih su društvenih mreža aktivni.

3. Analiza mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj

U ovom poglavlju analizirat će se mrežne stranice državnih arhiva u Hrvatskoj prema ključnim kriterijima analize mrežnih stranica. U obzir su uzeti svi državni arhivi koji imaju vlastitu mrežnu stranicu. Također, za sve analizirane mrežne stranice koristit će se izraz „mrežno mjesto“ kao pojam koji okuplja sve mrežne stranice, kategorije i sadržaje određenog arhiva.

3.1. Državni arhiv u Bjelovaru

Mrežno mjesto Državnog arhiva u Bjelovaru²² karakterizira kratak i jasno naveden sadržaj u većini kategorija. U dijelu potkategorija, poput „Kategorizacija“²³ ili „Fondovi i zbirke“²⁴ ne nalazi se puno sadržaja, odnosno konteksta vezanog uz priložene dokumente, što uskraćuje potrebne informacije korisniku. Moglo bi se reći da mrežno mjesto Arhiva sadrži one najbitnije informacije za korisnika ukoliko se želi informirati o Arhivu i njegovoj djelatnosti. Što se tiče datuma objave stranica, priloženi su isključivo uz novosti, dok ostale stranice nemaju podatke o datumu zadnjeg ažuriranja. Pouzdanost mrežnog mjesta Arhiva je potvrđena u podnožju stranice gdje je naveden Državni arhiv u Bjelovaru kao vlasnik mrežnog mjesta te njegovo autorsko pravo (Copyright © 2017.).

Glavni izbornik na vrhu stranice nudi pristup cjelokupnom sadržaju, dok se dijelu izdvojenog sadržaja može pristupiti putem izdvojenih kategorija u sredini naslovne stranice. Izbornikom se lako koristiti zbog dobre strukture izbornika te interaktivnog kretanja kroz njegove kategorije. Uz to, pregledavanje i kretanje mrežnim mjestom je logično i jednostavno, što vodi do bržeg pronalaska potrebnih informacija. Jedina poteškoća pri pregledavanju je prikazivanje uvodnog dijela naslovne stranice (naziv arhiva i prikazi gradiva iz digitalnog arhiva) na svim stranicama, što otežava dolazak do željenog sadržaja. Također, izborniku se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Što se tiče funkcionalnosti poveznica, sve poveznice na unutarne i vanjske sadržaje su ispravne. Nadalje, pregled fondova i zbirki Arhiva omogućen je putem PDF dokumenta; kako bi se gradivo lakše pregledavalo, bilo bi poželjno napraviti posebno sučelje s mogućnostima pregledavanja i pretraživanja gradiva.

---

²²Državni arhiv u Bjelovaru. URL: <http://www.dabj.hr/> (31.5.2017.)

²³Kategorizacija. // Državni arhiv u Bjelovaru. URL: <http://www.dabj.hr/s-kategorizacija.php> (31.5.2017.)

²⁴Fondovi i zbirke. // Državni arhiv u Bjelovaru. URL: <http://www.dabj.hr/fondovi.php> (31.5.2017.)

Naposljetku, uočljiv je nedostatak mogućnosti pretraživanja sadržaja na mrežnom mjestu, odnosno nedostatak tražilice.

Raspored elemenata na mrežnom mjestu Arhiva je pojednostavljen, uz težnju da se prikaže što manje sadržaja na stranicama. Pohvalan je prikaz gradiva iz digitalnog arhiva na naslovnoj stranici, kao i izgled i uredan raspored izdvojenih kategorija ispod toga. Prema analizi brzine učitavanja mrežnog mjesta, stranice nisu dobro optimizirane, što vodi do sporijeg učitavanja stranica. Također, mrežno mjesto ne sadrži mapu stranica, iako to nije veliki nedostatak zbog umjerene količine kategorija i potkategorija. Naposljetku, stranicu je moguće pregledavati i u mobilnom prikazu.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta ostavlja pozitivan dojam zbog jednostavnog, čitljivog fonta (CodaRegular, 16px), neutralne boje pozadine i slikovnih prikaza pojedinih sadržaja, poput drugog dijela naslovne stranice gdje se prikazuju izdvojene kategorije. Međutim, ostatak stranica ne sadrži mnoštvo multimedijalnih sadržaja u obliku slika, videa i audio zapisa.

Što se tiče digitalne zbirke²⁵, dio sadržaja se može pregledavati samo u običnom slikovnom prikazu te bi se mogla dodati mogućnost približavanja i udaljavanja slike u svrhu detaljnijeg pregledavanja. Unatoč tome, pohvalna je količina gradiva i zapisa koji su digitalizirani i preneseni u ovu digitalnu zbirku.

Naposljetku, iako se novosti mogu dijeliti putem društvenih mreža (Google+, Twitter, Facebook), na mrežnom mjestu nema posvećene stranice profilima Arhiva na društvenim mrežama, iako primjerice imaju profil na Facebook-u.²⁶

3.2. Državni arhiv u Dubrovniku

Mrežno mjesto Državnog arhiva u Dubrovniku²⁷ otežava pregledavanje sadržaja i informiranje o Arhivu iz više razloga. Prikaz sadržaja je djelomično ispravan, donose se kratke i jasne informacije o povijesti Arhiva, njegovim odjelima, korištenju čitaonice i kontakt informacije. Međutim, ukoliko se korisnik želi informirati o fondovima i zbirkama Arhiva i njegovom djelovanju, nije u mogućnosti ništa pronaći zbog nedostatka sadržaja na

---

²⁵Digitalni arhiv. // Državni arhiv u Bjelovaru. URL: http://www.dabj.hr/d-nacrtio.php#!tabset_0=1 (31.5.2017.)

²⁶Državni arhiv u Bjelovaru - Facebook. URL: <https://www.facebook.com/Dr%C5%BEavni-arhiv-u-Bjelovaru-761759457312216/> (31.5.2017.)

²⁷Državni arhiv u Dubrovniku. URL: <http://dad.hr/> (1.6.2017.)

mrežnom mjestu. Prema tome, količina informacija je nedostatna, a važni podaci nepostojeći. Nadalje, ne postoje podaci o ažuriranju sadržaja na stranicama mrežnog mjesta, što postavlja pitanje o aktualnosti i pouzdanosti navedenih informacija. Međutim, u podnožju stranica Državni arhiv u Dubrovniku je iskazan kao vlasnik mrežnog mjesta te postoji podatak o autorskom pravu nad stranicom (Copyright © 2009.)

Pristup sadržaju na mrežnom mjestu se odvija preko izbornika, na kojemu se nalaze poveznice na sve potrebne kategorije sadržaja. Uočljivo je da su kategorije malobrojne te da izbornik nema potkategorija, što vraća na problem manjka informacija na mrežnom mjestu. Prilikom pregledavanja, sve kategorije su dostupne na svim stranicama, što olakšava navigaciju mrežnim mjestom. Također, mrežno mjesto je funkcionalno po pitanju poveznica na unutarnje i vanjske sadržaje. Nadalje, sadržaj se ne može pretraživati zbog nedostatka tražilice na mrežnom mjestu te se gradivo Arhiva ne može pregledavati zbog nepostojećih poveznica na pregledarhivskih fondova i zbirki, iako za to postoji posebna kategorija.²⁸

Pregledavanje pojedinog sadržaja na naslovnoj stranici je otežano zbog veće širine same mrežne stranice te ono otežava čitanje i kretanje stranicom. Također, raspored elemenata u izborniku je raznolik te bi bilo poželjno ujednačiti njegov izgled ili staviti važne kategorije u prvi dio izbornika, primjerice kategorije „Fotogalerija“ ili „Novosti“. Prema analizi brzine učitavanja stranica, mrežno mjesto je iznimno slabo optimizirano. Što se tiče mape stranica, nije omogućen takav pregled kategorija i potkategorija. Također, mrežno mjesto nije prilagođeno po pitanju mobilnog prikaza.

Raspored elemenata na stranicama mrežnog mjesta je problematičan po pitanju izbornika i novosti jer je sadržaj ili neujednačen ili prikazan pretjerano u širinu, što stvara loš vizualni dojam. S druge strane, sadržaj samog teksta kategorija je vizualno uredniji. Font teksta na naslovnoj stranici (SansSerif), ali i na ostalim stranicama mrežnog mjesta, premalen je za lako čitanje (11 ili 12px). Osim toga, ne postoje nikakvi multimedijalni sadržaji na stranicama arhiva, osim početnih slajdova na kojima su prikazani zgrada Arhiva, njegov interijer, gradivo i sl.

Državni arhiv u Dubrovniku nema digitalnu zbirku gradiva gdje bi mogao prezentirati dio svojih fondova i zbirki te tako približiti svoju građu zainteresiranim korisnicima.

---

²⁸Pregled fondova i zbirki. // Državni arhiv u Dubrovniku. URL: http://dad.hr/fondovi_zbirke.php (1.6.2017.)

Ne postoji posebna stranica na mrežnom mjestu Arhiva gdje bi bile navedene poveznice na društvene mreže i stranice na kojima Arhiv ima profil. Također, prema pretrazi Arhiv nema profile ni na jednoj društvenoj mreži ili stranici.

3.3. Državni arhiv u Gospiću

Mrežno mjesto Državnog arhiva u Gospiću²⁹ ima brojne prednosti i nedostatke. Što se tiče prikaza sadržaja, informacije o arhivu, fundusu, korištenju gradiva i izdavaštvu su detaljno iznesene, djelomično strukturirane u odlomke i natuknice. No, ukoliko se korisnik želi više informirati o aktivnostima arhiva u kontekstu radionica, predavanja, fotografija i nedavnih obavijesti, neće naići na potrebne informacije. Prema tome, količina informacija nije dovoljna za sveobuhvatno informiranje o djelatnosti arhiva. Nadalje, kako ne postoje datumi objave za sadržaje na stranicama, nepoznata je aktualnost objava i redovitost postupka ažuriranja sadržaja. Pouzdanost mrežnog mjesta iskazana je navođenjem Državnog arhiva u Gospiću kao vlasnika mrežne stranice te njegovog autorskog prava nad njom (© 2017.).

Pristup sadržaju je jednostavan, putem izbornika lako je pronaći informacije koje su potrebne. Međutim, izravan pristup pregledu gradiva i matičnim knjigama s desne strane pojedinih stranica stvara dojam suvišnosti sadržaja prilikom pregledavanja drugih kategorija. Funkcionalnost mrežnog mjesta je ispravna, sve poveznice na unutarne i vanjske sadržaje, osim poveznice na kategoriju „Obavijesti“³⁰, su ispravne. Nadalje, polja za pretraživanje u obliku tražilice olakšavaju pronalazak sadržaja na mrežnom mjestu. Također, i izborniku i tražilici se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Što se tiče pregleda arhivskih fondova i zbirki Arhiva, može mu se pristupiti na desnoj strani naslovne stranice. Pregled je jednostavan, bez detaljnih informacija te se ne može pregledavati ni pretraživati.

Raspored elemenata na mrežnom mjestu Arhiva je većinom logičan i pregledan. Primjerice, na naslovnoj stranici različite izdvojene kategorije su grupirane i odvojene jedna od druge. Međutim, informacije bi se mogle bolje strukturirati i oblikovati u svrhu lakšeg čitanja te bi se priloženi dokumenti trebali bolje uklapati u sadržaj. Primjerice, to bi se moglo primijeniti na kategoriju „Pristup informacijama“.³¹ Nadalje, mrežno mjesto nije dobro

---

²⁹Državni arhiv u Gospiću. URL: <http://www.arhiv-gospic.hr/> (2.6.2017.)

³⁰Obavijesti. // Državni arhiv u Gospiću. URL: <http://www.arhiv-gospic.hr/obavijesti> (2.6.2017.)

³¹Pristup informacijama. // Državni arhiv u Gospiću. URL: <http://www.arhiv-gospic.hr/pristup-informacijama> (2.6.2017.)

optimizirano, što bi moglo uzrokovati sporost učitavanja stranica. Također, ne postoji mapa stranica koja bi omogućila lakše pregledavanje kategorija i potkategorija mrežnog mjesta. Naposljetku, mobilni prikaz stranice je ispravan.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta bi se mogao poboljšati promjenom boje fonta i pozadine, tako da je tekst tamnije, a pozadina svjetlije boje. To bi također poboljšalo čitljivost teksta. Međutim, veličina i font teksta sadržaja su prihvatljivi i pogodni za čitanje (Open Sans, 14px). Nadalje, samo dio sadržaja je potkrepljen slikovnim sadržajima, poput kategorija „Izdavaštvo“³² ili „Spomen-dom dr. Ante Starčevića“.³³

Mrežno mjesto ovog arhiva nema digitalnu zbirku gdje bi se mogle prikazati fotografije gradiva iz različitih fondova i zbirki.

Naposljetku, ne postoji posebna kategorija koja je posvećena profilima Arhiva na društvenim mrežama i stranicama, ali Arhiv niti nema profil na navedenim vrstama stranica.

3.4. Državni arhiv u Karlovcu

Na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Karlovcu³⁴ sadržaj je prikazan iznimno detaljno, sa svim potrebnim informacijama, kako na samim mrežnim stranicama, tako i u priloženim PDF i Word dokumentima. Općenito, količina informacija je velika i dostatna za informiranje o cjelokupnom djelovanju arhiva. Nadalje, kako nema datuma objave ili zadnjeg ažuriranja uz sadržaje na stranicama, ne može se odrediti njihova aktualnost i vjerodostojnost; datumi objave su vezani jedino uz kategorije „Natječaji“ i „Događanja“.³⁵ Što se tiče pouzdanosti mrežnog mjesta, nigdje nije naznačeno da je Državni arhiv u Karlovcu vlasnik mrežnog mjesta, kao ni pripadajuća autorska prava.

Zbog velike količine informacija, pristup sadržaju je kompliciraniji, kako zbog veće količine sadržaja, tako i zbog dva izbornika pod kojima se grupira taj sadržaj. Pregledavanje mrežnog mjesta je djelomično otežano zbog toga, a moglo bi se olakšati putem stvaranja jednog izbornika i grupiranja sadržaja pod manje kategorija. Međutim, unutar samih izbornika vidljiva je kvalitetna struktura i logičnost podjele sadržaja. Prilikom pregledavanja

---

³²Izdavaštvo. // Državni arhiv u Gospiću. URL: <http://www.arhiv-gospic.hr/izdavastvo> (2.6.2017.)

³³Spomen-dom dr. Ante Starčevića. // Državni arhiv u Gospiću. URL: <http://www.arhiv-gospic.hr/spomen-dom-dr-ante-starcevice> (2.6.2017.)

³⁴Državni arhiv u Karlovcu. URL: <http://www.da-ka.hr/> (5.6.2017.)

³⁵Događanja. // Državni arhiv u Karlovcu. URL: <http://www.da-ka.hr/category/dogadjanja/> (5.6.2017.)

stranica, izbornici su uvijek dostupni što olakšava kretanje mrežnim mjestom. Mrežno mjesto Arhiva većinom je funkcionalno, poveznice na unutarnje i vanjske sadržaje su većinom ispravne, sve osim par poveznica na naslovnoj stranici (poveznica na PDF dokument „Društva, udruge i udruženja“ pod kategorijom „Arhivsko gradivo“ i vanjskih poveznica na mrežno mjesto Hrvatskog državnog arhiva i ARHiNET-a). Što se tiče pretraživanja sadržaja, ne postoji pristup tražilici mrežnog mjesta, što otežava pronalazak traženog sadržaja. Naposljetku, pregled arhivskih fondova i zbirki može se koristiti pod kategorijom „Arhivsko gradivo“³⁶ i njegovim potkategorijama. Poželjno je da postoji posebno sučelje gdje će se moći detaljnije pregledavati i pretraživati gradivo Arhiva.

Raspored sadržaja i kategorija na mrežnoj stranici ostavlja dojam prenatrpanosti i neraspoređenosti; ukoliko bi se smanjila količina kategorija i izdvojenih sadržaja, stranica bi bila preglednija. Što se tiče sadržaja unutar kategorija, karakterizira ga bolja preglednost i strukturiranost. Nadalje, mrežno mjesto je djelomično optimizirano te bi se trebalo raditi optimiziranju slika i umanjivanju Javascript-a i CSS-a za brži rad stranica. Mrežno mjesto nema pristup vlastitoj mapi stranica, ali je prilagođeno mobilnom prikazu.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta je ispravan, sadržaj je grupiran u sredini mrežne stranice i potkrijepljen slikovnim sadržajima. U istom kontekstu, jedina negativna stavka je količina informacija na naslovnoj stranici, što je već ranije spomenuto. Čitljivost teksta je problematična zbog manjeg fonta sadržaja (SansSerif, 13px). Također, nisu uočljivi video ili audio sadržaji na mrežnim stranicama Arhiva.

Što se tiče digitalne zbirke, dio arhivskih fondova i zbirki Arhiva je prikazan na slikama pod kategorijom „Fotografije arhivskog gradiva“.³⁷ Naime, izdvojene su slike zanimljivih sadržaja iz određenih fondova i zbirki te ih se može pregledati klikom na sliku. Preporučeno je unaprijediti proučavanje slika dodavanjem mogućnosti približavanja i kretanja slikom.

Državni arhiv u Karlovcu nema profile na društvene mreže i stranice, tako da na njegovom mrežnom mjestu ne postoji stranica koja sadrži poveznice na iste.

---

³⁶Arhivsko gradivo. // Državni arhiv u Karlovcu. URL: <http://www.da-ka.hr/arhivsko-gradivo/> (5.6.2017.)

³⁷Fotografije arhivskog gradiva. // Državni arhiv u Karlovcu. URL: <http://www.da-ka.hr/fotografije-arhivskog-gradiva/> (5.6.2017.)

3.5. Državni arhiv u Osijeku

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Osijeku³⁸ prikazan je sažeto i jasno, odnosno, na njemu se nalaze najbitnije informacije o djelovanju arhiva. U odnosu na određena druga mrežna mjesta srodnih arhiva, količina informacija je manja, ali je dostatna za informiranje o osnovnim djelatnostima arhiva. Međutim, pod kategorijom „Korištenje arhivskog gradiva“, Pravilnik o radu čitaonice³⁹ je naveden u izborniku, ali njegov sadržaj se ne nalazi na stranici, čime se uskraćuje informiranje o radu čitaonice Arhiva. Nadalje, uz sadržaje nisu priloženi datumi objave ili zadnjeg ažuriranja, što dovodi u pitanje aktualnost sadržaja koji se nalazi na mrežnim stranicama Arhiva. Što se tiče pouzdanosti mrežnog mjesta, Državni arhiv u Osijeku je u podnožju stranice naveden kao njezin vlasnik, iako nema podatka o autorskom pravu nad njom.

Sadržaju se pristupa putem jednog izbornika, što korisniku olakšava dolazak do potrebnog sadržaja. Međutim, postoji par poteškoća oko pregledavanja mrežnog mjesta. Prvo, poveznica na naslovnicu nalazi se na samom kraju izbornika, što otežava povratak na naslovnu stranicu mrežnog mjesta. Drugo, izbornik je nepraktičan u pojedinim slučajevima pretjerane razgranatosti kategorija, pa je primjerice otežan pristup određenim obrascima u .pdf formatu. Prednost izbornika je u tome što se nalazi na svim stranicama prilikom pregledavanja mrežnog mjesta. Nadalje, mrežno mjesto je funkcionalno, poveznice na unutarnje i vanjske sadržaje su ispravne. Također, na mrežnom mjestu ne postoji tražilica kako bi se mogao pretraživati i sadržaj na mrežnom mjestu. Zahvaljujući interaktivnom pregledu fondova i zbirke Arhiva, lakše je doći do traženog područja djelatnosti ili stvaratelja u strukturiranom pregledu, što predstavlja prednost po pitanju pregledavanja sadržaja. Jedini nedostatak vodiča kroz arhivske fondove i zbirke Arhiva je nedostatak pretraživanja gradiva.

Raspoređenost elemenata na stranicama ovisi o kategoriji. S jedne strane, novosti na naslovnoj stranici mrežnog mjesta prikazane su u obliku poveznica, čime se stvara dojam nepreglednog popisa novosti. S druge strane, struktura informacija u ostalim kategorijama je ispravna i pregledna. Nadalje, optimiziranost mrežnog mjesta je slabija pa je moguće sporije učitavanje stranica pri korištenju. Osim toga, mrežno mjesto ne sadrži strukturirani pregled mape stranica. Također, stranice nisu prilagođene mobilnom prikazu, što otežava njihovo pregledavanje u tom obliku.

---

³⁸Državni arhiv u Osijeku. URL: <http://www.dao.hr/> (8.6.2017.)

³⁹Pravilnik o radu čitaonice. // Državni arhiv u Osijeku. URL: http://www.dao.hr/pravilnik_o_radu_citaonice.php (8.6.2017.)

Što se tiče vizualnog prikaza stranice, sadržaj je prikazan jasno u sredini stranice, kontrast slova i pozadine stranice je prihvatljiv te su priloženi slikovni prikazi pojedinih usluga i aktivnosti. Čitljivost sadržaja je upitna zbog manjeg fonta slova (Tahoma, 12px).

Uočljiv je nedostatak bilo kakve verzije digitalnog arhiva ili bar djelomičnog slikovnog prikaza fondova i zbirki Arhiva.

Naposljetku, pod kategorijom „Kontakt i lokacija“⁴⁰ nalazi se poveznica na profil Arhiva s Facebook-a, što predstavlja djelomičnu aktivnost Arhiva na društvenim mrežama. U budućnosti, ukoliko se poveže s više društvenih mreža i stranica, mogao bi izraditi posebnu stranicu na mrežnom mjestu s poveznicama na dodatne profile.

3.6. Državni arhiv u Pazinu

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Pazinu⁴¹ prikazan je koncizno i detaljno, oblikovan u odlomke i natuknice gdje je to potrebno. Količina informacija na mrežnom mjestu je dovoljna za informiranje korisnika o djelatnosti Arhiva. Također, uočljivo je da se sadržaj može pregledavati na hrvatskom i na engleskom jeziku, što olakšava korištenje mrežnog mjesta stranim korisnicima. Jedini nedostatak se očituje u nedostatku informacija o seminarima i radionicama u Arhivu, iako se navode u izborniku. Što se tiče aktualnosti informacija, sadržaji nisu potkrepljeni datumom objave ili zadnjeg ažuriranja, dok je na naslovnoj stranici naveden datum zadnjeg ažuriranja mrežnog mjesta općenito. Pouzdanost mrežnog mjesta se može iskazati navedenim vlasnikom (Državni arhiv u Pazinu) i informacijom o autorskom pravu (Copyright © 2017.).

Pristup sadržaju je pojednostavljen putem jednog glavnog izbornika čija je struktura dovoljno pregledna i logična, ali i sporednog izbornika kojemu se pristupa na naslovnoj stranici. Zbog preglednog rasporeda kategorija i potkategorija, izbornicima se lako služiti. Također, cjelokupnoj navigaciji može se pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Nadalje, mrežno mjesto je funkcionalno po pitanju poveznica na vanjske sadržaje, dok dio poveznica na slike s mrežnog mjesta nije u funkciji. Ukoliko se mrežno mjesto želi pretraživati, postoji tražilica u gornjem dijelu svih stranica. Nadalje, pregled fondova i

---

⁴⁰Kontakt i lokacija. // Državni arhiv u Osijeku. URL: http://www.dao.hr/lokacija_i_kontakt.php (8.6.2017.)

⁴¹Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/index.php> (13.6.2017.)

zbirki⁴² je baziran na pregledavanju, ali i pretraživanju gradiva, iako se ono bazira na jednostavnom pretraživanju.

Što se tiče rasporeda elemenata i sadržaja na mrežnom mjestu, struktura izbornika i sadržaja je pregledna i uredno poslagana, što olakšava pregledavanje stranica i čitanje sadržaja. Što se tiče brzine učitavanja stranica, mrežno mjesto nije dobro optimizirano što može uzrokovati sporo učitavanje stranica. Što se tiče mape stranica, pod kategorijom „Brze poveznice“ postoji pristup pregledu⁴³ svih kategorija i potkategorija mrežnog mjesta. Naposljetku, mrežno mjesto Arhiva nije prilagođeno mobilnom prikazu.

Nadalje, vizualni prikaz stranica je prihvatljiv, sadržaj je lako čitljiv zahvaljujući dobroj strukturi i kontrastu boja slova i pozadine. Također, većini sadržaja su priložene slike te dio sadrži i video sadržaje. Iako je font teksta pregledan (Trebuchet MS), veličina teksta je manja (13.2px) što otežava čitanje.

Što se tiče digitalne zbirke, manji broj građe je prikazan na slikama pod kategorijom „Galerija“⁴⁴, što bi se moglo upotpuniti s više slika gradiva i opcijama za detaljnije pregledavanje gradiva.

Ukoliko se želi pristupiti profilima Arhiva s društvenih mreža i stranica, prilikom pregledavanja stranica na desnoj strani se mogu pronaći poveznice na profile Arhiva s Facebook-a, YouTube-a i Wikipedia-e.

3.7. Državni arhiv u Rijeci

Prikaz sadržaja na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Rijeci⁴⁵ ovisi o kategoriji; ponegdje je navedeno puno informacija, kao pod kategorijom „Povijest, ustrojstvo, djelatnost“⁴⁶, pogotovo dio o povijest Arhiva, no s druge strane sadržaj je pretežito sažet ili prikazan u .pdf formatu. Količina informacija je veća, pogotovo u dijelovima koji se bave općim aktima, djelatnošću Arhiva te izdavačkoj djelatnosti. Što se tiče ostalog sadržaja, mrežno mjesto sadrži dovoljno informacija za korisnike. Nadalje, uz sadržaj nije naznačen

---

⁴²Pregled fondova i zbirki. // Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/index.php/fondovi-i-zbirke/pregled-fondova-i-zbirki> (13.6.2017.)

⁴³Mapa stranice. // Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/index.php/mapa-stranice> (13.6.2017.)

⁴⁴Galerija slika. // Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/index.php/galerija> (13.6.2017.)

⁴⁵Državni arhiv u Rijeci. URL: <http://www.riarhiv.hr> (19.6.2017.)

⁴⁶Povijest, ustrojstvo, djelatnost. // Državni arhiv u Rijeci. URL: <http://www.riarhiv.hr/povijest.html> (19.6.2017.)

datum objave ili zadnjeg ažuriranja te se tako ne može znati u kojoj je mjeri sadržaj recentan. U podnožju naslovne stranice navodi se Državni arhiv u Rijeci što ukazuje da je mrežno mjesto u njegovom vlasništvu, dok ne postoji podatak o autorskom pravu.

Nadalje, pristup sadržaju omogućen je putem različitih izbornika, što vodi do suvišnosti kategorija i nepreglednosti strukture izbornika. Prvi izbornik nalazi se u sredini naslovne stranice. Ulaskom na pojedinu kategoriju otvara se sadržaj na zasebnoj stranici, zajedno s dva nova izbornika. Pojedini sadržaji pojavljuju se u više izbornika, što čini količinu kategorija i informacija redundantnim. Nadalje, pregledavanje mrežnog mjesta je iznimno otežano zbog rascjepkane strukture izbornika te nemogućnosti lakog povratka na kategorije s prve razine izbornika. Funkcionalnost stranice je ispravna, poveznice na unutarne sadržaje su u funkciji poveznice na Narodne novine u sklopu mrežnog mjesta također rade normalno. Što se tiče pretraživanja sadržaja, ne postoji tražilica na mrežnom mjestu, što otežava pronalazak sadržaja. Pozitivna stvar oko pregledavanja sadržaja je mogućnost pregledavanja i pretraživanja registra fondova i zbirki Arhiva⁴⁷ putem tražilice ili klasifikacije gradiva.

Raspored elemenata je problematičan na naslovnoj stranici; kategorije izbornika su raštrkane i nepravilno raspoređene. Također, na pojedinim stranicama slike zauzimaju više mjesta nego tekst, što otežava čitanje teksta. Primjer toga se može pronaći pod potkategorijom „Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva.“⁴⁸ Mrežno mjesto je djelomično optimizirano, prema analizi nedostaju neke uobičajene optimizacije za izvedbu. Nadalje, na stranicama ne postoji pristup mapi stranica, što bi uvelike olakšalo pregledavanje stranica, osobito zato što je izbornik nepravilne, promjenjive strukture. Što se tiče mobilnog prikaza, mrežno mjesto je djelomično prilagođeno te dok je sadržaj uvećan kako bi se lakše čitao preko mobitela, izbornici ostaju iste veličine kao i u desktop verziji.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta je drugačiji od ostalih mrežnih mjesta arhiva po pitanju razmještaja sadržaja na naslovnoj stranici. Naime, u središtu naslovne stranice nalazi se isključivo rascjepkani izbornik. Također, obični sadržaj i izbornici su teže čitljivi zbog manjeg fonta slova (10px) i malog razmaka između redaka i odlomaka. Sadržaji su ponegdje potkrepljeni slikovnim prikazima, što poboljšava vizualni dojam mrežnog mjesta.

---

⁴⁷Registar fondova i zbirka. // Državni arhiv u Rijeci. URL: <http://www.riarhiv.hr/registar.asp> (19.6.2017.)

⁴⁸Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva. // Državni arhiv u Rijeci. URL: <http://www.riarhiv.hr/sredjivanje.html> (19.6.2017.)

Što se tiče digitalne zbirke, sadržaj iz fondova i zbirki može se pregledati pod kategorijom „Izbor iz fundusa“⁴⁹, koja vodi na posebno sučelje. Za svaku kategoriju je izdvojeno par slika koje se mogu pregledavati klikom na svaku pojedinu sliku te bi se takvo pregledavanje moglo upotpuniti s dodatnim slikama i više opcija za detaljnije pregledavanje.

Kako Državni arhiv u Rijeci ne možemo pronaći na društvenim mrežama i stranicama, na mrežnom mjestu Arhiva nije dostupna stranica na kojoj bi bile poveznice na njegove profile.

3.8. Državni arhiv u Sisku

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Sisku⁵⁰ prikazan je pregledno i sažeto, podijeljen u odlomke i natuknice što omogućava lakše čitanje sadržaja. Nadalje, mrežno mjesto Arhiva sadrži sve osnovne informacije koje su potrebne za informiranje korisnika o Arhivu te ne sadrži pretjeranu količinu informacija. Aktualnost sadržaja na mrežnom mjestu je upitna zbog nedostatka datuma zadnjeg ažuriranja, jedino je uz novosti naznačen i datum njihove objave. U podnožju stranica naveden je Državni arhiv u Sisku, što naznačuje da je on vlasnik mrežnog mjesta te je označeno njegovo autorsko pravo (© 2016).

Sadržaju se može pristupiti putem više izbornika. Osim glavnog izbornika, poveznice na pojedine sadržaje su izdvojene u zaglavlju mrežne stranice, što s jedne strane pruža brži pristup određenim sadržajima na mrežnom mjestu, ali i otežava snalaženje na istome, a ponegdje i stvara dojam redundantnosti zbog ponavljanja sadržaja u različitim izbornicima. Također, prilikom pregledavanja stranica uvijek se može pristupiti i jednom i drugom izborniku, što olakšava korištenje mrežnog mjesta. Funkcionalnost stranice je većinom ispravna, sve poveznice na unutarnje sadržaje su ispravne, osim poveznica koje bi trebale voditi na sadržaje pod kategorijom „Kategorizacija stvaratelja i imatelja na području Državnog arhiva u Sisku“.⁵¹ Na mrežnom mjestu Arhiva ne postoji mogućnost pretraživanja sadržaja, odnosno tražilica. Također, uočljiv je nedostatak mogućnosti pregledavanja arhivskog gradiva jer je registar gradiva trenutno u pripremi.⁵²

---

⁴⁹Izbor iz fundusa. // Državni arhiv u Rijeci. URL: <http://www.riarhiv.hr/fundus.html> (19.6.2017.)

⁵⁰Državni arhiv u Sisku. URL: <http://www.dask.hr/> (21.6.2017.)

⁵¹Kategorizacija stvaratelja i imatelja na području Državnog arhiva u Sisku. // Državni arhiv u Sisku. URL: <http://www.dask.hr/kategorizacija-stvaratelja-i-imatelja-arhivskog-gradiva-na-podrucju-dask-a> (21.6.2017.)

⁵²Registar gradiva Državnog arhiva u Sisku. // Državni arhiv u Sisku. URL: <http://www.dask.hr/registar-gradiva-dask> (21.6.2017.)

Općenito, pregledavanje mrežnog mjesta je jednostavno zahvaljujući kvalitetnom i strukturiranom glavnom izborniku. Također, struktura informacija je jednostavna i pregledna, kako na naslovnoj stranici, tako i na ostalim stranicama mrežnog mjesta. Međutim, stranice se sporije učitavaju zbog slabije optimizacije mrežnog mjesta. Također, ne postoji dio posvećen mapi stranica, što u ovom slučaju nije ni nužno zbog manje kategorija i potkategorija. Što se tiče mobilnog prikaza, mrežno mjesto ima responzivni dizajn.

Vizualnost mrežnog mjesta arhiva ostavlja dojam jednostavnosti i preglednosti zbog čitljivosti teksta (font Titillium Web, 16px) i jednostavnog crno-bijelog kontrasta teksta i pozadine. Međutim, dijelovi koji su potkrepljeni slikama su isključivo vijesti i zbivanja vezana uz djelovanje arhiva.

Naposljetku, pohvalan je dio posvećen digitalnoj zbirci Arhiva⁵³, koja se nalazi na posebnom sučelju. Putem njega omogućeno je jednostavno pregledavanje svih kategorija brojnog gradiva pod kojima se mogu pronaći detaljni podaci o svim priloženim fotografijama gradiva. Pregled fotografija je jednostavan, obavlja se putem klika na sliku koji vodi na njen jednostavni prikaz.

Naposljetku, na mrežnom mjestu nema kategorije posvećene profilima Arhiva s društvenih mreža i stranica. Objašnjenje toga može biti to što Arhiv nema profila na istima.

3.9. Državni arhiv u Slavonskom Brodu

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Slavonskom Brodu⁵⁴ je prikazan sažeto te je većinom grupiran u tablice, poveznice i PDF dokumente. Najviše sadržaja može se pronaći pod kategorijama koje se bave općenitim informacijama o Arhivu, njegovoj djelatnosti, povijesti te područnoj nadležnosti. Dio sadržaja o radu s korisnicima i o stvarateljima je sažet u pravilnike, obrasce ili poveznice na informacije s ARHiNET-a te bi navedene kategorije mogle sadržavati više uvodnog teksta i objašnjenja o sadržajima koji se nalaze u njima. Unatoč tome, količina informacija je dostatna za informiranje korisnika o djelovanju Arhiva. Valja napomenuti kako se sadržaj na mrežnom mjestu može pregledavati i na engleskom jeziku. Što se tiče ažuriranja stranica, na većini kategorija je naveden datum zadnjeg ažuriranja. Prema datumima je vidljivo da se sadržaj ne ažurira redovito, što dovodi u

---

⁵³Digitalne zbirke. // Državni arhiv u Sisku. URL: <http://www.dask.hr/digitalne-zbirke/> (21.6.2017.)

⁵⁴Državni arhiv u Slavonskom Brodu. URL: <http://dasb.hr/> (4.7.2017.)

pitanje aktualnost sadržaja. Kako je u podnožju stranice naveden Državni arhiv u Slavonskom Brodu i njegove kontakt informacije, može se zaključiti kako je on vlasnik stranice. Međutim, nema podatka o autorskom pravu.

Pristup sadržaju je omogućen putem različitih izbornika. Pristup bi bio uvelike olakšan ukoliko bi se ograničila količina na dva izbornika te je poželjnije bolje grupirati kategorije i potkategorije unutar njih. Što se tiče strukture izbornika, njihovo pregledavanje je većinom logično. Dok je prvi izbornik dobro strukturiran, nelogična je raspoređenost drugog izbornika, gdje se kategorija „Naslovnica“ nalazi u sredini izbornika, dok bi se trebala nalaziti na samom početku izbornika. Svim izbornicima se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Nadalje, unutarnje poveznice na mrežnom mjestu su funkcionalne, dok dvije vanjske poveznice nisu u funkciji – poveznice na mrežna mjesta Hrvatskog državnog arhiva i Državnog arhiva u Bjelovaru. Također, po pitanju funkcionalnosti, video zapisi kojima se može pristupiti u prvom izborniku⁵⁵ ne mogu se pregledavati. Valja napomenuti kako se sadržaj na mrežnim stranicama može pretraživati zahvaljujući tražilici kojoj se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Nadalje, može se pohvaliti sučelje za pregled fondova i zbirki⁵⁶ koje je podijeljeno na odjele arhiva u kojima se gradivo nalazi. Uz pregledavanje, bilo bi poželjno omogućiti pretraživanje istog gradiva. Također, uz svo gradivo navode se osnovni podaci o njegovom naslovu, datumu objave, autoru i broju pregledavanja objave, što mu pridodaje značajan kontekst.

Raspored elemenata na stranicama, što se tiče sadržaja, logičan je i jednostavan, s manjim, urednim člancima. Također, svaki izbornik ima vlastiti stil što, unatoč njihovoj djelomičnoj suvišnosti, pridonosi dinamičnosti stranice. Mrežno mjesto nije optimizirano u potpunosti, što može dovesti do sporijeg učitavanja stranica. Nadalje, bilo bi poželjno kada bi postojala kategorija posvećena mapi stranica koja bi olakšala pronalazak traženog sadržaja. Također, mrežno mjesto nije prilagođeno mobilnom prikazu, sadržaj je jednako prikazan, kako u desktop verziji, tako i u mobilnoj verziji.

Nadalje, izgled mrežnog mjesta, osobito naslovne stranice, je privlačan i pregledan zbog priloženih slika i ujednačenih boja na stranicama. Što se tiče čitljivosti, bilo bi poželjno kada bi tekst bio tamnije boje i veći (Tahoma, 12px), što bi omogućilo bolju vidljivost teksta.

---

⁵⁵Video prilozi. // Državni arhiv u Slavonskom Brodu. URL: <http://dasb.hr/index.php/video-prilozi> (4.7.2017.)

⁵⁶Pregled fondova i zbirki. // Državni arhiv u Slavonskom Brodu. URL: <http://dasb.hr/index.php/pregled-fondova> (4.7.2017.)

Naposljetku, uočljiv je nedostatak digitalne zbirke gradiva na mrežnom mjestu, što je nedostatak u kontekstu modernizacije poslovanja arhiva i njegove komunikacije s korisnicima.

Profilima Arhiva s društvenih mreža i stranica može se pristupiti na desnoj strani; dostupni su profili na Facebook, YouTube, Google+ i LinkedIn. Također, svi sadržaji mogu se dijeliti putem navedenih društvenih mreža i stranica.

3.10. Državni arhiv u Splitu

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Splitu⁵⁷ prikazan je kratko, ponegdje grupiran, kao pod kategorijom „Ustroj“⁵⁸, a ponegdje potkrepljen dokumentima u .pdf formatu. Količina informacija nije velika, mogu se pronaći najosnovnije informacije o djelatnosti Arhiva. Primjerice, dio mrežnog mjesta koji donosi fotografije raznih događanja u Arhivu sadrži samo fotografije bez teksta te bi te kategorije mogle sadržavati više teksta u svrhu donošenja konteksta za stavljene fotografije. Nadalje, dok je dio sadržaja koji se nalazi u kategoriji „Novosti“ potkrepljen datumom objave, ostatak sadržaja na mrežnom mjestu nema podatak o vremenu zadnjeg ažuriranja. Podatak o autorskom pravu i vlasništvu je priložen u podnožju stranice (Državni arhiv u Splitu © 2015.).

Sadržaju se može pristupiti putem jednog izbornika na vrhu stranice, što olakšava pronalazak cjelokupnog sadržaja koji se nalazi mrežnom mjestu Arhiva. Također, izbornik je dostupan na svim stranicama mrežnog mjesta. Funkcionalnost mrežnog mjesta po pitanju poveznica na unutarne i vanjske sadržaje je ispravna. Ukoliko se želi pretraživati sadržaj, postoji tražilica iznad izbornika koja je, kao i izbornik, vidljiva na svim stranicama mrežnog mjesta. Nadalje, gradivo se može pregledavati i pretraživati u posebnom sučelju.⁵⁹ Međutim, što se tiče pretraživanja istog gradiva, bilo bi poželjno omogućiti dodatne kriterije za pretraživanje.

Raspored elemenata na mrežnoj stranici je prihvatljiv, jedino bi se novosti mogle ujednačiti po izgledu i sadržavati više kontekstualnih informacija. Struktura informacija na stranicama mrežnog mjesta je većinom pregledna. Međutim, dio koji se bavi arhivskim

---

⁵⁷Državni arhiv u Splitu. URL: <http://www.das.hr/> (4.7.2017.)

⁵⁸Ustroj. // Državni arhiv u Splitu. URL: <http://www.das.hr/o-arhivu/ustroj/> (4.7.2017.)

⁵⁹Registar fondova i zbirki. // Državni arhiv u Splitu. URL: <http://www.das.hr/registar-fondova-i-zbirki/> (4.7.2017.)

zakonodavstvom i uredskim poslovanjem pod kategorijom „Zakoni i propisi“ bi mogao imati grupirane zakone i propise u svrhu bolje preglednosti. Nadalje, stranica nije najbolje optimizirana, što može dovesti do sporog učitavanja stranica. Što se tiče mape stranica, iako nije priložena na mrežnom mjestu, ne postoji veća potreba za njom zbog umjerene količine kategorija i potkategorija. Osim toga, lako se snalaziti zbog korištenja isključivo jednog izbornika. Naposljetku, mrežno mjesto je prilagođeno mobilnom prikazu.

Vizualni prikaz stranica je iznimno jednostavan po pitanju prikaza sadržaja i dizajna, osobito zbog ujednačenih boja pozadine, teksta i izbornika. Međutim, količina informacija na naslovnoj stranici je prevelika, što stvara dojam viška informacija. Uz to, dio naslovne stranice koji se bavi novostima nije dobro strukturiran, kao što je već spomenuto. Slikovni prikazi su priloženi uz manji dio kategorija, osobito ih se može pronaći pod kategorijom „Događanja i projekti“ te bi se mrežno mjesto moglo upotpuniti s više multimedijalnog sadržaja. Što se tiče čitljivosti teksta, tamniji font bi omogućio lakše čitanje sadržaja (SansSerif, 15px).

Pod kategorijom „Digitalizirano arhivsko gradivo“⁶⁰ ne nalaze se digitalni prikazi gradiva, što bi se u budućnosti moglo upotpuniti slikama pojedinog gradiva iz arhiva.

Što se tiče društvenih mreža i stranica, iako se članci iz kategorije „Novosti“ mogu dijeliti na brojnim društvenim mrežama (Facebook, Twitter, Pinterest, Tumblr, Google+...), ne postoje poveznice na profile Arhiva s navedenih društvenih stranica.

3.11. Državni arhiv u Šibeniku

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Šibeniku⁶¹ je sažet i pregledan. Pod određenim kategorijama, poput „Obveze stvaratelja i imatelja“⁶² ili „Kategorizacija“⁶³, sadržaj je odvojen u odlomke ili natuknice, što pridonosi njegovoj preglednosti. Količina informacija na mrežnom mjestu varira, ovisno o kategorijama. Informacije o knjižnici, seminarima i radionicama u Arhivu te o pregledu fondova i zbirki i registru arhivskih

---

⁶⁰Digitalizirano arhivsko gradivo. // Državni arhiv u Splitu. URL: <http://www.das.hr/koristenje-gradiva/digitalizirano-arhivsko-gradivo/> (4.7.2017.)

⁶¹Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/> (5.7.2017.)

⁶²Obveze stvaratelja i imatelja. // Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/stvaratelj-i-imatelj-obveze.asp> (5.7.2017.)

⁶³Kategorizacija. // Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/stvaratelj-i-imatelj-kategorizacija.asp> (5.7.2017.)

fondova su trenutno u pripremi te se korisnik ne može o njima detaljnije informirati. S druge strane, podaci o zakonima, propisima i obvezama stvaratelja i imatelja gradiva te o izložbama u Arhivu su detaljno navedeni. Dok su uz novosti priloženi datumi objave, nije poznato kada su ažurirani drugi sadržaji na mrežnom mjestu. Što se tiče vlasništva i autorskog prava nad stranicom, navedeni su potrebni podaci u podnožju stranice (© 2007.-2017. Državni arhiv u Šibeniku).

Što se tiče pristupa sadržaju, postoje dva izbornika; preko jednog izbornika može se detaljnije saznati o samom Arhivu, dok drugi izbornik donosi upute za korištenje i čuvanje arhivskog gradiva namijenjene korisniku, što u konačnici čini dobru raspoređenost kategorija i olakšava njihovo korištenje. Također, izbornicima se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Određene poveznice na vanjske sadržaje nisu u funkciji, poput onih na poveznice državnih arhiva u Hrvatskoj ili na detaljnije informacije o stručnim ispitima, dok su ostale poveznice mrežnog mjesta ispravne. Nadalje, uočljiv je nedostatak tražilice pa ne postoji mogućnost za pretraživanje sadržaja na mrežnom mjestu. Naposljetku, iako su navedene potkategorije „Pregled fondova i zbirke“⁶⁴ i „Registar arhivskih fondova“⁶⁵, pod njima se ne nalazi nikakav sadržaj ni pregled gradiva.

Struktura izbornika je logična i pregledna te jednostavno pregledavati većinu sadržaja na mrežnom mjestu arhiva. Međutim, kategorija „Novosti“ bi mogla biti preglednija ako bi se objave ujednačile izgledom i sadržavale više kontekstualnih informacija. Mrežno mjesto je većinom optimizirano, iako na stranici nedostaju neke uobičajene optimizacije za bolju izvedbu, odnosno brži rad stranica. Iako mrežno mjesto ne sadrži mapu stranica, ona nije ni potrebna zbog preglednih kategorija i potkategorija. Nadalje, mobilni prikaz stranica je djelomično responzivan; sadržaj je prilagođen čitanju na mobilnim uređajima, dok su izbornici prikazani u jednakom obliku kao i na desktop verziji stranice.

Nadalje, vizualni prikaz mrežnog mjesta je privlačan i primjeren za arhiv, s brojnim slikama i ujednačenim bojama. Osobito je pohvalan slikovni prikaz izložbi i njihov uređeni opis u priloženim PDF dokumentima.⁶⁶ Nadalje, čitljivost sadržaja bi se mogla poboljšati povećanjem fonta teksta, iako sam font osigurava preglednost pri čitanju (SansSerif, 13px).

---

⁶⁴Fondovi i zbirke. // Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/fondovi-i-zbirke.asp> (5.7.2017.)

⁶⁵Registar arhivskih fondova. // Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/registar-fondova.asp> (5.7.2017.)

⁶⁶Izložbe. // Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/izlozbe.asp> (5.7.2017.)

Mrežno mjesto Arhiva ne sadrži digitalnu zbirku gradiva, što predstavlja veliki nedostatak u kontekstu predstavljanja gradiva svojim korisnicima.

Što se tiče društvenih mreža i stranica, na naslovnoj stranici postoje dvije poveznice na profil Arhiva s Facebooka, čime je Arhiv povezan s korisnicima preko najpopularnije društvene mreže za interakciju i komunikaciju. Uz Facebook, Arhiv nema profile na drugim društvenim mrežama ili stranicama.

3.12. Državni arhiv u Varaždinu

Sadržaj mrežnog mjesta Državnog arhiva u Varaždinu⁶⁷ je većinom sažet te mu preglednost ovisi o kategoriji. Najviše strukturiranog sadržaja može se pronaći u kategorijama koje govore o povijesti⁶⁸ i djelatnosti⁶⁹ Arhiva. Količina informacija je većinom dostatna za informiranje korisnika o Arhivu, osobito što se tiče njegove djelatnosti. Dijelovi mrežnog mjesta gdje nedostaje više informacija su dijelovi o novostima⁷⁰ i događanjima⁷¹ u Arhivu te prikazu digitalnog gradiva iz fondova i zbirki Arhiva. Međutim, valja napomenuti postojanje „Newslettera“⁷² na mrežnoj stranici, preko kojega korisnik, nakon pretplaćivanja, može primati informacije o djelovanju Arhiva. Primjećuje se kako ni uz jedan sadržaj na mrežnom mjestu nije priložen datum objave ili zadnjeg ažuriranja, čak ni uz obavijesti o novostima i događanjima, što dovodi u pitanje ažurnost mrežnog mjesta. Što se tiče njegove pouzdanosti, u podnožju stranice naveden je vlasnik i njegovo autorsko pravo nad stranicama (Copyrightsby DAV).

Nadalje, sadržaju se pristupa putem dva izbornika te bi, u slučaju grupiranja pojedinih kategorija, praktičnije bilo pristupanje sadržaju putem jednog izbornika. Međutim, pohvalno je što se svim izbornicima može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Što se tiče funkcionalnosti poveznica na unutarnje i vanjske sadržaje, sve su ispravne. Uočljiv je nedostatak vanjskih poveznica na mrežna mjesta srodnih institucija, što je tipično za mrežna

---

⁶⁷Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/> (5.7.2017.)

⁶⁸Arhiv. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/arhiv.php?what=1&tip=1&id=1&bck=1&parentid=0> (5.7.2017.)

⁶⁹Djelatnost. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/djelatnost.php?what=1&tip=1&id=1&bck=1&parentid=0> (5.7.2017.)

⁷⁰Novosti. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/novosti.php?what=1&tip=1&id=1&bck=1&parentid=0> (5.7.2017.)

⁷¹Događanja. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/izlozbe.php?what=1&tip=1&id=1&bck=1&parentid=0> (5.7.2017.)

⁷²Newsletter. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/newsletter.php> (5.7.2017.)

mjesta drugih arhiva. Također, mrežno mjesto ne sadrži tražilicu kojom bi se mogao pretraživati sadržaj. Nadalje, pohvalna je mogućnost pregledavanja⁷³ i pretraživanja⁷⁴ fondova i zbirki. Naime, postoji posebno sučelje kako za pregledavanje, tako i za pretraživanje gradiva te se uz svaki fond ili zbirku nalaze osnovne informacije o istima. Također, postoje brojne mogućnosti za pretraživanje gradiva, odnosno više kriterija po kojima se ono može pretraživati.

Struktura izbornika je jednostavna te omogućava lako snalaženje na mrežnom mjestu. Međutim, nelogičan raspored elemenata čini dupliciranje potkategorija pri pregledavanju kategorija; potkategorije se, osim u izborniku, javljaju i na stranici koja se pregledava, što stvara dojam suvišnosti. Također, struktura informacija bi se mogla poboljšati s više dobro raspoređenog teksta i ubacivanjem poveznica u svrhu međupovezanosti sadržaja. Nadalje, stranica je većinom dobro optimizirana te se prema tome sadržaji dovoljno brzo učitavaju. Što se tiče mape stranica, ne postoji na mrežnom mjestu te bi se zbog količine kategorija mogla priložiti u svrhu boljeg snalaženja. Po pitanju responzivnog dizajna, mrežne stranice Arhiva nisu prilagođene mobilnom prikazu.

Izgled mrežnog mjesta je iznimno jednostavno koncipiran, s jednostavnim izbornicima i prikazom sadržaja, uz manje slikovnih prikaza. Tekst je manjeg fonta (Tahoma, 12px) i svijetlije boje te bi se njegova čitljivost mogla popraviti s većim fontom i boljim kontrastom boje teksta i pozadine. Također, uočljiv je nedostatak multimedijalnog sadržaja.

Što se tiče digitalne zbirke, ne postoje digitalizirani prikazi gradiva na mrežnom mjestu ovog Arhiva.

Naposljetku, iako ima vlastiti profil na Facebooku, Arhiv ga ne navodi na svom mrežnom mjestu. Što se tiče drugih društvenih mreža, Arhiv nije povezan s korisnicima preko njih.

3.13. Državni arhiv u Virovitici

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Virovitici⁷⁵ je prikazan sažeto i pregledno, u odlomcima i natuknicama, što olakšava čitanje sadržaja. Količina sadržaja je

---

⁷³Zbirke i fondovi. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/fondovi.php> (5.7.2017.)

⁷⁴Pretraživanje fondova i zbirki. // Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/pretrazivanje.php> (5.7.2017.)

⁷⁵Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/> (6.7.2017.)

dostatna za informiranje korisnika o arhivu i njegovoj djelatnosti. Jedina kategorija koja nema nikakav sadržaj je „Poveznice“⁷⁶ gdje bi se mogle nalaziti vanjske poveznice na mrežna mjesta srodnih institucija. Što se tiče ažurnosti sadržaja, dok je poznato koliko se često novosti ažuriraju, odnosno objavljuju, uz druge sadržaje nisu priloženi datumi promjena te nije poznato koliko su ažurni. Podatak o vlasništvu i autorskom pravu nalazi se u podnožju stranice (© 2015. – Državni arhiv u Virovitici).

Pristup sadržaju je omogućen putem dva izbornika; kako nema puno kategorija i kako se pojedine kategorije ponavljaju u dva izbornika, bilo bi praktičnije kada bi se sve kategorije nalazile u jednom izborniku. Također, svim izbornicima se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Jedna vanjska dio unutarnjih poveznica nije u funkciji, kao što su poveznice na mrežno mjesto Hrvatskog državnog arhiva, na obrazac zahtjeva za pristup informacijama (kategorija „Pristup informacijama“⁷⁷) te na sve dokumente vezane uz arhivsko zakonodavstvo⁷⁸ i uredsko poslovanje.⁷⁹ Nadalje, uočljiv je nedostatak tražilice kojom bi se mogao pretraživati sadržaj na mrežnom mjestu. Otežavajuća okolnost na mrežnom mjestu je način pregledavanja arhivskog gradiva zbog preklapanja teksta sadržaja s tekstom izbornika i nemogućnosti interaktivnog pregledavanja i pretraživanja.⁸⁰

Nadalje, struktura izbornika je logična i dobro raspoređena te se lako snalaziti pri pregledavanju stranica. Također, sadržaj je dobro strukturiran, kako na naslovnoj stranici u sklopu novosti, tako i na ostalim stranicama koje navode informacije o djelatnosti Arhiva. Također, valja napomenuti kako novosti imaju popratne podatke o autoru novosti, oznaci i mogućnost dijeljenja sadržaja na društvene mreže. Mrežno mjesto je dovoljno optimizirano, što vodi do prihvatljive brzine učitavanja stranica. Uočljiv je nedostatak mape stranica, koja bi bila korisna zbog veće količine kategorija i potkategorija na mrežnom mjestu. Što se tiče mobilnog prikaza, mrežno mjesto Arhiva ima responzivni dizajn te je prilagođeno za pregledavanje na mobilnim uređajima.

---

⁷⁶Poveznice. // Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/poveznice/> (6.7.2017.)

⁷⁷Pristup informacijama. // Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/pristup-informacijama/> (6.7.2017.)

⁷⁸Arhivsko zakonodavstvo. // Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/arhivsko-zakonodavstvo/> (6.7.2017.)

⁷⁹Provedbeni propisi u uredskom poslovanju. // Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/provedbeni-propisi-u-uredskom-poslovanju/> (6.7.2017.)

⁸⁰Arhivsko gradivo. // Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/arhivsko-gradivo/> (6.7.2017.)

Što se tiče vizualnog prikaza, izgled stranica je jednostavan i privlačan za pregledavanje, bez nepotrebnog sadržaja i s čitljivim tekstom (Open Sans, 18px). Jedini nedostatak je manjak slikovnih prikaza, kao i drugih multimedijalnih sadržaja.

Što se tiče digitalnog prikaza gradiva, jedino gradivo koje je djelomično prikazano na slikama je ono pod kategorijom „Pavlini-Šipišić Bukovica“.⁸¹ Slike se ne mogu približavati ni pomnije pregledavati, ali je priloženi tekst uz njih koji pruža kontekst uz gradivo.

Iako postoji mogućnost dijeljenja sadržaja iz novosti na društvenim mrežama (Facebook, Twitter, Google+), na mrežnom mjestu Arhiva ne nalazi se stranica posvećena profilima Arhiva na društvenim mrežama i stranicama, čemu je uzrok vjerojatno to što nemaju profile na navedenim vrstama stranica.

3.14. Državni arhiv u Vukovaru

Sadržaj koji se nalazi na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Vukovaru⁸² je detaljan i strukturiran u odlomke i natuknice, osobito u kategorijama kojesadrže informacije o povijesti⁸³ i djelatnosti⁸⁴ Arhiva, njegovim događanjima⁸⁵ te u uputama za korištenje arhivskog gradiva u Arhivu. Količina informacija je dovoljna za informiranje korisnika o Arhivu. Jedini nedostatak u vezi količine informacija uočava se u kategoriji „Popis matičnih knjiga“⁸⁶ koja je trenutno u procesu izrade. Nadalje, nijednom sadržaju na mrežnom mjestu nisu priloženi datum objave ili ažuriranja, što dovodi u pitanje aktualnost prezentiranog sadržaja. Podatak o vlasništvu nad mrežnim mjestom naveden je u podnožju stranice (Državni arhiv u Vukovaru), iako nema podatka o autorskom pravu.

Sadržaju se može pristupiti putem dva izbornika. Jedan izbornik sadrži osnovne informacije o Arhivu i njegovoj djelatnosti, dok se drugi izbornik bavi informacijama koje su potrebne korisniku ukoliko koristi ili posjeduje arhivsko gradivo. Svim izbornicima može se pristupiti na bilo kojoj stranici mrežnog mjesta. Što se tiče funkcionalnosti mrežnog mjesta,

---

⁸¹Pavlini – Šipišić Bukovica. // Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/pavlini-spisic-bukovica/> (6.7.2017.)

⁸²Državni arhiv u Vukovaru. URL: <http://www.davu.hr/> (6.7.2017.)

⁸³Povijest arhiva DAVU. // Državni arhiv u Vukovar. URL: http://www.davu.hr/povijest_arhiva.php (6.7.2017.)

⁸⁴Djelatnost i teritorijalna nadležnost arhiva. // Državni arhiv u Vukovaru. URL: http://www.davu.hr/djelatnost_i_teritorijalna_nadleznost_arhiva.php (6.7.2017.)

⁸⁵Izložbe i događanja. // Državni arhiv u Vukovar. URL: http://www.davu.hr/izlozbe_i_dogadanja.php (6.7.2017.)

⁸⁶Popis matičnih knjiga. // Državni arhiv u Vukovaru. URL: http://www.davu.hr/popis_maticnih_knjiga.php (6.7.2017.)

jedina poveznica koja nije u funkciji je poveznica na mrežno mjesto Hrvatskog državnog arhiva, dok su sve ostale poveznice ispravne. Nadalje, ne postoji tražilica na mrežnom mjestu Arhiva, čime se otežava pretraživanje sadržaja. Sučelje za pregledavanje fondova i zbirki Arhiva⁸⁷ donosi razgranatu strukturu kategorija i potkategorija te se lako kretati po njima. Jedino je uočljiv nedostatak mogućnosti za pretraživanje gradiva.

Pregledavanje mrežnog mjesta je većinom pojednostavljeno putem logično strukturiranih izbornika; jedini sadržaj koji je teže pregledavati su informacije o izložbama i događanjima o Arhivu jer tekst prelazi uobičajene margine stranica. Mrežno mjesto je samo djelomično optimizirano, što bi moglo uzrokovati sporo učitavanje stranica. Nadalje, mrežno mjesto ne sadrži mapu stranica te bi bilo poželjno da se priloži zbog jednostavnijeg pregledavanja kategorija i potkategorija. Također, mrežno mjesto nije prilagođeno mobilnom prikazu.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta je jednostavan i prikladan za mrežno mjesto arhiva, s usklađenim bojama izbornika, pozadine i teksta. Također, tekst je lako čitljiv zbog primjerene veličine fonta (Verdana, 14px) i boje. Uočljiv je nedostatak multimedijalnog sadržaja, samo poneke kategorije sadrže slikovne prikaze.

Dio gradiva iz Arhiva se može pregledavati u digitalnom obliku na mrežnom mjestu topoteke Vukovar.⁸⁸ Na toj stranici gradivo se može pregledavati po vrsti dokumenta i po vremenu nastanka. Kada se klikne na fotografiju gradiva, otvara se posebno sučelje u kojoj se nalaze osnovne informacije o gradivu, lokacija institucije gdje se gradivo nalazi i fotografija gradiva koja se može približavati i udaljavati, odnosno pomnije pregledavati.

Što se tiče profila na društvenim mrežama i stranicama, na mrežnom mjestu ne postoji stranica posvećena navedenom. Također, iako Google tražilica navodi poveznicu na Facebook profil Državnog arhiva u Vukovaru, poveznica nije važeća te se profilu ne može pristupiti.

---

⁸⁷Pregled fondova i zbirki. // Državni arhiv u Vukovaru. URL: http://www.davu.hr/pregled_fondova_i_zbirki.php (6.7.2017.)

⁸⁸Topoteka Vukovar. URL: <http://vukovar.topoteka.net/> (6.7.2017.)

3.15. Državni arhiv u Zadru

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Zadru⁸⁹ je opširan i pregledan, kako onaj dio koji se bavi poviješću⁹⁰ i djelatnošću⁹¹ Arhiva, tako i dijelovi o izdavaštvu i gradivu Arhiva. Korisnik se na stranicama može informirati o svima aspektima djelovanja Arhiva zahvaljujući velikoj količini informacija na njegovom mrežnom mjestu. Valja napomenuti kako se sadržaj može pregledavati i na engleskom jeziku. Nadalje, može se primijetiti kako uz sadržaje i objave na mrežnom mjestu nisu priloženi datumi objave ili zadnjeg ažuriranja, što dovodi u pitanje aktualnost sadržaja na stranicama. Pouzdanost mrežnog mjesta iskazana je u podnožju stranice, gdje je naveden vlasnik mrežnog mjesta i autorsko pravo (© Državni arhiv u Zadru 2015.)

Pristup sadržajima je omogućen putem jednog glavnog izbornika, uz poveznice na Vodič kroz fondove i zbirke arhiva i informacije o radnom vremenu Arhiva na desnoj strani naslovne stranice. Također, izborniku se može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Nadalje, funkcionalnost poveznica na stranicama je u potpunosti ispravna te to vrijedi kako za poveznice na sadržaje unutar mrežnog mjesta, tako i za poveznice na vanjske sadržaje. Mrežnom mjestu nedostaje mogućnost pretraživanja sadržaja, odnosno tražilica. Nadalje, putem Vodiča Državnog arhiva u Zadru⁹² može se u detalje pregledavati i pretraživati gradivo Arhiva putem kategorija i potkategorija. Također, može se pregledavati i na jednoj od stranica mrežnog mjesta.⁹³

Zahvaljujući dobro strukturiranom izborniku, sadržaj se može lako pregledavati. Što se tiče raspodijeljenosti informacija, dio informacija koji se pokazuje na naslovnoj stranici i drugim stranicama o radnom vremenu čitaonice i radu sa strankama mogao bi biti smješten unutar pojedine kategorije kako se ne bi nalazio na svim stranicama i stvarao dojam suvišnosti. Nadalje, mrežno mjesto nije u potpunosti optimizirano, što može dovesti do sporog učitavanja stranica. Mapa stranica nije dostupna na mrežnom mjestu te bi bilo poželjno da se priloži uz sadržaj kako bi se lakše mogle pronaći određene kategorije i potkategorije. Što se tiče mobilnog prikaza, mrežno mjesto je djelomično responsivno; dok se

---

⁸⁹Državni arhiv u Zadru. URL: <http://www.dazd.hr/> (7.7.2017.)

⁹⁰Povijest. // Državni arhiv u Zadru. URL: <http://www.dazd.hr/hr/arhiv/povijest> (7.7.2017.)

⁹¹Djelatnost Državnoga arhiva u Zadru. // Državni arhiv u Zadru. URL: <http://www.dazd.hr/hr/arhiv/djelatnost> (7.7.2017.)

⁹²Vodič Državnog arhiva u Zadru. // Državni arhiv u Zadru. URL: <http://dazd.hr/vodic/> (7.7.2017.)

⁹³Arhivski fondovi i zbirke. // Državni arhiv u Zadru. URL: <http://www.dazd.hr/hr/arhivsko-gradivo/arhivski-fondovi-zbirke> (7.7.2017.)

sadržaj prilagođava mobilnom prikazu, izbornici ostaju istog oblika kao i u desktop verziji mrežnog mjesta.

Dizajn naslovne stranice je vizualno pregledan i prikladan za mrežno mjesto arhiva, od prilagođene boje teksta, izbornika i pozadine, do slikovnih prikaza. Čitljivost teksta bi se mogla poboljšati većim fontom teksta (Georgia, 12px).

Naposljetku, pod kategorijom „Galerija“⁹⁴ mogu se pronaći fotografije dijela gradiva iz fondova i zbirki arhiva te se mogu jednostavno prikazati, bez mogućnosti detaljnijeg pregledavanja.

U gornjem dijelu stranica može se pronaći poveznica na Facebook profil Arhiva, što je jedina objava na mrežnom mjestu koja se tiče društvenih mreža i stranica.

3.16. Državni arhiv u Zagrebu

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva u Zagrebu⁹⁵ prikazan je opširno i pregledno, odijeljen u odlomke i natuknice što pridonosi preglednosti sadržaja. Količina informacija je iznimno velika; pod svim kategorijama može se pronaći mnoštvo informacija, osim pod kategorijom „Radionice“⁹⁶ koja je trenutno u izradi. Može se primijetiti kako sadržaju nisu priloženi datumi objave ili ažuriranja te je upitna njegova aktualnost. Što se tiče pouzdanosti mrežnog mjesta, naveden je vlasnik mrežnog mjesta i podatak o autorskom pravu u podnožju stranice (Državni arhiv u Zagrebu © 2015.)

Sadržaju se pristupa putem jednog izbornika koji sadrži brojne kategorije i potkategorije. Brojnost potkategorija ponekad stvara probleme pri pregledavanju jer se teško nalaziti u razgranatoj strukturi izbornika. Također, izbornik je vidljiv na svim stranicama mrežnog mjesta, što olakšava kretanje stranicama. Dok su poveznice na unutarnje sadržaje u funkciji, dio poveznica na vanjske sadržaje ne radi, poput onih na Narodne novine, ARHiNET i mrežno mjesto Hrvatskog državnog arhiva. Nadalje, postoji mogućnost pretraživanja sadržaja; tražilici mrežnog mjesta se može pristupiti na svim njegovim stranicama. Što se tiče pregledavanja arhivskih fondova i zbirki arhiva, postoji Vodič kroz

---

⁹⁴Galerija. // Državni arhiv u Zadru. URL: <http://www.dazd.hr/hr/galerija> (7.7.2017.)

⁹⁵Državni arhiv u Zagrebu. URL: <http://daz.hr/> (7.7.2017.)

⁹⁶Radionice. // Državni arhiv u Zagrebu. URL: <http://daz.hr/radionice/> (7.7.2017.)

fondove i zbirke Državnog arhiva u Zagrebu⁹⁷ koji sadrži detaljan pregled gradiva te se može i pretraživati.

Nadalje, pregledavanje mrežnog mjesta putem izbornika je djelomično komplicirano zbog detaljne strukture izbornika, odnosno mnoštva kategorija i potkategorija. Kada bi se dio potkategorija grupirao pod jednu kategoriju, pregledavanje bi bilo lakše. Što se tiče sadržaja, informacije su pravilno strukturirane tako da sadržaj s desne strane ne smeta pri čitanju glavnog sadržaja s lijeve strane. Nadalje, brzina učitavanja stranica je sporija zbog slabije optimiziranosti mrežnog mjesta. Ukoliko se želi pristupiti mapi stranica, ne postoji kategorija posvećena pregledu kategorija i potkategorija, što bi bilo iznimno korisno zbog njihove količine. Naposljetku, mrežno mjesto Arhiva je prilagođeno mobilnom prikazu.

Dizajn mrežnog mjesta Arhiva je uredan i pregledan, s čitljivim fontom (RobotoCondensed, 18px) i mnoštvo slikovnih prikaza sadržaja. Također, ujednačene su boje pozadine naslovne stranice i izbornika te je prihvatljiv crno-bijeli kontrast između teksta i njegove pozadine.

Što se tiče digitalne zbirke, na stranicama je prezentiran jedan projekt digitalizacije – Izveštaji Gradskog poglavarstva u Zagrebu (1913.-1925.)⁹⁸ u .pdf formatu. Poželjno je da se u budućnosti prilože dodatni projekti digitalizacije ili bar jednostavni prikaz pojedinog gradiva iz Arhiva.

Naposljetku, na vrhu stranice i u podnožju stranice može se pristupiti Facebook i YouTube profilu Arhiva. Također, uočljivo je kako se svi sadržaji mogu podijeliti na društvenim mrežama i stranicama (Facebook, Twitter, Google+).

3.17. Državni arhiv za Međimurje

Sadržaj na mrežnom mjestu Državnog arhiva za Međimurje⁹⁹ je iznimno sažet te većinom napisan u natuknicama. Količina informacija je mala jer je većina kategorija u izradi, poput kategorija „O arhivu“¹⁰⁰, „Aktivnosti“¹⁰¹ i „Izdavačka djelatnost“¹⁰². Nadalje,

---

⁹⁷Vodič kroz fondove i zbirke Državnog arhiva u Zagrebu. // Državni arhiv u Zagrebu. URL: <http://www.daz.hr/vodic/> (7.7.2017.)

⁹⁸Digitalizirano arhivsko gradivo. // Državni arhiv u Zagrebu. URL: <http://daz.hr/digitalizirano-arhivsko-gradivo/> (7.7.2017.)

⁹⁹Državni arhiv za Međimurje. URL: <https://dram.hr/> (8.7.2017.)

¹⁰⁰Povijest. // Državni arhiv za Međimurje. URL: <https://dram.hr/povijest/> (8.7.2017.)

¹⁰¹Izložbe. // Državni arhiv za Međimurje. URL: <https://dram.hr/izlozbe/> (8.7.2017.)

dok su uz najave i događaje priloženi datumi objave, uz ostale sadržaje nema podatka o zadnjem ažuriranju, što dovodi u pitanje njegovu aktualnost. Pouzdanost mrežnog mjesta je potvrđena u podnožju stranice, gdje piše tko je vlasnik mrežnog mjesta i podatak o autorskom pravu (Copyright: Državni arhiv za Međimurje, 2016.).

Pristup sadržaju omogućen je putem dva izbornika; dok se jedan bavi općenito Arhivom i njegovim aktivnostima, drugi se tiče korištenja Arhiva i njegovog gradiva. Svim izbornicima može se pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Nadalje, dok su sve unutarnje poveznice u funkciji, poveznice koje vode na mrežne stranice Hrvatskog državnog arhiva nisu ispravne. Uočljiv je nedostatak mogućnosti pretraživanja sadržaja. Što se tiče pregleda gradiva, arhivski fondovi i zbirke Arhiva mogu se pregledavati u PDF dokumentu¹⁰³, bez interaktivnih mogućnosti pregledavanja i pretraživanja.

Pregledavanje mrežnog mjesta je jednostavno zahvaljujući jednostavnim i dobro strukturiranim izbornicima i logičnom rasporedu kategorija unutar istih. Također, informacije su dobro raspoređene na svim stranicama mrežnog mjesta. Što se tiče brzine učitavanja, postoji mogućnost da se stranice na mrežnom mjestu sporije učitavaju zbog slabe optimizacije. Nadalje, ne postoji mapa stranica mrežnog mjesta, iako se može zaključiti kako nije potrebna zbog preglednih izbornika i umjerene količine kategorija i potkategorija. Naposljetku, mrežno mjesto nije prilagođeno mobilnom prikazu.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta je privlačan i jednostavan te prikladan za mrežno mjesto arhiva. Međutim, čitljivost teksta bi se mogla poboljšati povećanjem fonta teksta (Default, 12px). Slikovni sadržaji su priloženi uz pojedine kategorije koje se bave aktivnostima Arhiva, kao i u kategorijama koje se bave gradivom i radom Arhiva.

Uočljiv je nedostatak digitalne zbirke gradiva Arhiva, što bi se u budućnosti trebalo promijeniti kako bi se približilo gradivo korisnicima.

Naposljetku, na mrežnom mjestu Arhiva ne postoje poveznice na profile Arhiva s društvenih mreža ili stranica.

---

¹⁰² Izdavačka djelatnost. // Državni arhiv za Međimurje. URL: <https://dram.hr/izdavačka-djelatnost/> (8.7.2017.)

¹⁰³ Fondovi i zbirke DAM. URL: https://dram.hr/wp-content/uploads/2016/09/Fondovi_i_zbirke_DAM.pdf (8.7.2017.)

3.18. Hrvatski državni arhiv

U sklopu Međunarodnog dana arhiva, 8. lipnja 2017. godine prezentirane su nove mrežne stranice Hrvatskog državnog arhiva.¹⁰⁴ Prema riječima izlagača, napravljene su po uzoru na mrežne stranice svjetskih nacionalnih arhiva. Primjerice, na stranicama Arhiva omogućeno je interaktivno pretraživanje galerija fotografija i dokumenata.¹⁰⁵ U nastavku rada slijedi analiza mrežnog mjesta Hrvatskog državnog arhiva.

Sadržaj na mrežnom mjestu Hrvatskog državnog arhiva prikazan je detaljno i pregledno, oblikovan u odlomke i sažet u natuknice tamo gdje je to potrebno, što olakšava čitljivost teksta. Količina informacija je velika zato što mrežno mjesto središnjeg arhiva u Hrvatskoj mora sadržavati sve relevantne informacije o arhivskoj struci u Hrvatskoj, kao što su informacije o stručnim ispitima¹⁰⁶, popularnim temama¹⁰⁷ i sl. Jedini uočljivi nedostatak je količina informacija pod kategorijom „Novosti“, koja navodi samo jednu aktualnu novost, bez mogućnosti pregledavanja starijih novosti. Mrežno mjesto Arhiva može se pregledavati kako na hrvatskom jeziku, tako i na engleskom jeziku, što je iznimno bitno za stranice središnje arhivske institucije u Hrvatskoj. Izuzevši jedan članak iz novosti uz kojeg je navedeno vrijeme objave, ostatak sadržaja na mrežnom mjestu nije potkrepljen datumom objave ili ažuriranja, što dovodi u pitanje ažurnost sadržaja. U podnožju stranice naveden je Hrvatski državni arhiv, što pretpostavlja da je on vlasnik mrežnog mjesta, ali nema podatka o autorskom pravu.

Što se tiče pristupa sadržaju, trima kategorijama se pristupa u sredini naslovne stranice, dok ispod toga postoji izbornik s navedenim kategorijama i najbitnijim potkategorijama, što omogućava brži pristup traženom sadržaju. Također, izdvojenim kategorijama se može pristupiti na svakoj stranici mrežnog mjesta, dok je cjeloviti glavni izbornik dostupan samo na naslovnoj stranici. Nadalje, sve poveznice na vanjske sadržaje su u funkciji, dok postoji problem pristupa određenim poveznicama na unutarnje sadržaje, odnosno poveznicama na sadržaje koji su rezultat pretraživanja putem tražilice. Što se tiče pretraživanja sadržaja, na svim stranicama mrežnog mjesta može se pristupiti tražilici koja se nalazi uz izdvojene kategorije. Iako na mrežnom mjestu Arhiva ne postoji uobičajeni pregled

---

¹⁰⁴ Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/> (9.7.2017.)

¹⁰⁵ Međunarodni dan arhiva 9. lipnja 2017. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/Izlozbe-i-dogadjanja/ArticleId/39/oamid/1633> (9.7.2017)

¹⁰⁶ Stručni ispiti iz arhivske struke. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/arhivska-slu%C5%BEba/Stru%C4%8Dni-ispiti-iz-arhivske-struke> (9.7.2017.)

¹⁰⁷ Popularne teme. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/Istra%C5%BEite-gradivo/Popularne-teme/Genealogija> (9.7.2017.)

arhivskih fondova i zbirke arhiva, pod potkategorijom „Što čuvamo“¹⁰⁸ može se saznati kako je gradivo organizirano, informacije o Nacionalnom arhivskom informacijskom sustavu i pristupiti galeriji fotografija gradiva.

Pregledavanje mrežnog mjesta je olakšano zahvaljujući vidljivoj strukturi izbornika na naslovnoj stranici, ali i mogućnošću pristupa potkategorijama trenutno pregledavane kategorije s lijeve strane. Nadalje, dobra je raspoređenost izdvojenih kategorija, uz priložene slike vezane uz sadržaj, što poboljšava i vizualni izgled stranice. Međutim, dio s novostima se mogao nalaziti također u sredini naslovne stranice, zajedno s detaljnijim prikazom objava. Što se tiče brzine učitavanja stranica, mrežno mjesto je iznimno slabo optimizirano, što bi moglo dovesti do sporog učitavanja pojedinih stranica. Kako mrežno mjesto Arhiva sadrži mnogo kategorija i potkategorija, bilo bi poželjno posvetiti jednu kategoriju mapi stranica kako bi korisnik mogao lakše pronaći željeni sadržaj. Naposljetku, mrežno mjesto Arhiva prilagođeno je mobilnom prikazu.

Vizualni prikaz mrežnog mjesta ostavlja dojam preglednosti i urednosti, uz brojne slikovne prikaze i fotografije. Također, postoji mogućnost promjene veličine fonta teksta (Libre Baskerville), što pridonosi čitljivosti sadržaja.

Što se tiče digitalne zbirke, postoji lista digitalnih zbirki¹⁰⁹ s poveznicama na njihova vlastita mrežna mjesta gdje se može više saznati o gradivu i pomnije ga pregledavati. Također, priložena je galerija fotografija gradiva¹¹⁰ gdje se sadržaji gradiva mogu pregledavati po temi.

Na naslovnoj stranici mrežnog mjesta priložena je poveznica na Facebook profil Hrvatskog državnog arhiva. Nije poznato nalazi li se Hrvatski državni arhiv na drugim društvenim mrežama i stranicama.

---

¹⁰⁸Što čuvamo. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/Istrazite-gradivo/Sto-cuvamo> (9.7.2017.)

¹⁰⁹Digitalne zbirke. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/Istrazite-gradivo/Digitalne-zbirke> (9.7.2017.)

¹¹⁰Galerije fotografija gradiva. // Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/Istrazite-gradivo/Sto-cuvamo/Galerija-fotografija-gradiva> (9.7.2017.)

4. Analiza mrežnih stranica stranih arhiva

U nastavku rada analizirat će se mrežne stranice stranih nacionalnih arhiva. Analizirat će se prema istim ključnim kriterijima koji su se koristili pri analizi mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj. Kao predmet analize uzete su mrežne stranice arhiva sljedećih zemalja: Ujedinjenog Kraljevstva, Kanade, Australije i Sjedinjenih Američkih Država (SAD-a). Kriteriji odabira bili su vezani uz razvijenost države te englesko govorno područje. Naime, engleske verzije mrežnih stranica država kojima engleski nije materinji jezik bitno se razlikuju od matičnih verzija istih mrežnih stranica, što bi otežalo njihovu korektnu i detaljniju analizu.

4.1. Nacionalni arhiv Ujedinjenog Kraljevstva

Mrežno mjesto Nacionalnog arhiva Ujedinjenog kraljevstva nalazi se na adresi: <http://www.nationalarchives.gov.uk/>.¹¹¹ Također, nedavno je objavljena beta verzija naslovne stranice¹¹² koja je izbačena kao rezultat više godina istraživanja putem analize mrežnog mjesta, postavljenih upitnika i uzimanja korisničkih zahtjeva u obzir.¹¹³ Kako je u pitanju beta verzija, u radu će se analizirati stara naslovna stranica zbog pretpostavke da će se beta verzija u bliskoj budućnosti više puta mijenjati.

Sadržaj na mrežnim stranicama Nacionalnog arhiva Ujedinjenog Kraljevstva je pregledan i jednostavno prezentiran, podijeljen u natuknice i odlomke kako bi se lakše čitao. Izbjegnuta je prevelika količina informacija na pojedinačnim stranicama zato što je sadržaj na cijelom mrežnom mjestu raspoređen u brojne kategorije i potkategorije. Također, količina informacija u svim kategorijama je velika kako bi se informiralo korisnike o svim aspektima djelovanja Arhiva. Primjerice, postoji posebna kategorija za istraživanje zapisa Arhiva pod nazivom „Istražite naše zapise“¹¹⁴ gdje je prezentirano mnoštvo kategorija koje pomažu korisniku pri pretraživanju gradiva (vodiči, upute), opisani su načini pregledavanja gradiva te

---

¹¹¹The National Archives. URL: <http://www.nationalarchives.gov.uk/> (10.7.2017.)

¹¹²Home – The National Archives. URL: <http://www.nationalarchives.gov.uk/beta/home/> (10.7.2017.)

¹¹³Changes to The National Archives' homepage. // The National Archives blog. URL: <http://blog.nationalarchives.gov.uk/blog/changes-national-archives-homepage/> (10.7.2017.)

¹¹⁴Exploreourrecords. // The National Archives. URL: <http://www.nationalarchives.gov.uk/help-with-your-research/> (10.7.2017.)

je ponuđen opširan katalog „Discovery“¹¹⁵ gdje se mogu pregledavati zapisi iz 2500 arhiva UK-a i dr. Također, uočljiva je kategorija „Obrazovanje“¹¹⁶ koja ima bogatu ponudu resursa za učenje o raznim vremenskim razdobljima te posebno izdvojene informacije i priručnike kako za učitelje, tako i za studente. Nadalje, priloženost datuma objave sadržaja ovisi o kategoriji; dok su novosti i različiti članci potkrepljeni datumima objave, kategorije koje se bave općenitim informacijama o Arhivu ne sadrže datum zadnje promjene. Naposljetku, pouzdanost mrežnog mjesta i autoritet vlasnika potvrđeni su kontakt informacijama Arhiva i informacijom o autorskom pravu u podnožju stranice (*Open Government Licence v3.0*).

Postoji više vrsta navigacije na mrežnom mjestu Arhiva. Pod kategorijom „Izbornik“ na naslovnoj stranici nalazi se izbornik koji se otvara klikom te koji prezentira glavne kategorije i potkategorije. Kako su izdvojene najbitnije potkategorije u izborniku, lako se može doći do traženog sadržaja, iako zbog velike količine potkategorija neke od njih ne dolaze do izražaja. Bitno je napomenuti kako se izborniku može pristupiti na svim stranicama mrežnog mjesta. Osim glavnog izbornika, na dnu stranice nalaze se tehnički podaci i zanimljivosti o mrežnom mjestu, kao što su prava i uvjeti korištenja stranica, kontakt informacije Arhiva, ostale mrežne stranice Arhiva, poveznice na profile Arhiva s društvenim mrežama ili stranica itd. Pohvalna je izdvojenost takvog sadržaja u posebnom izborniku koji možda ne bi došli do izražaja u glavnom izborniku. Također, uočljiva je iznimno dobra međupovezanost sadržaja putem poveznica na druge sadržaje unutar svih tekstova, kako na sadržaje unutar stranice, tako i na vanjske sadržaje. Provjerom ispravnosti poveznica utvrđeno je da su sve ispravne osim jednog izuzetka, odnosno poveznice koja sadrži nepravilan fragment u svom URI-u. Naposljetku, postoji mogućnost pretraživanja sadržaja putem tražilice te je dostupna na svim stranicama mrežnog mjesta.

Kao što je već rečeno, informacije na mrežnom mjestu Arhiva su podijeljene u brojne potkategorije koje su raspoređene u kvadratičaste oblike podijeljene u stupce na svim mrežnim stranicama. Raspored i struktura elemenata su problematični pri pregledavanju stranica kada se poveznice na određene potkategorije ponavljaju na raznim stranicama, što stvara dojam redundantnosti. Sudeći po programu za testiranje brzine učitavanja stranica na mrežnom mjestu, stranice nisu optimizirane te su usporene pri pregledavanju. Nadalje,

---

¹¹⁵Discovery. // The National Archives. URL: <http://discovery.nationalarchives.gov.uk/> (10.7.2017.)

¹¹⁶Education. // The National Archives. URL: <http://www.nationalarchives.gov.uk/education/> (10.7.2017.)

omogućen je pristup mapi mrežnih stranica, odnosno indeksu stranica po abecednom redu.¹¹⁷ Što se tiče responzivnog dizajna, mrežne stranice Arhiva prilagođene su mobilnom prikazu.

Nadalje, što se tiče vizualnog dizajna mrežnog mjesta Arhiva, pohvalno je u pogledu brojnih priloženih slika i fotografija uz sadržaj; svaka kategorija sadrži neki oblik slikovnog prikaza. Također, ujednačenost prikaza kategorija pridonosi preglednosti mrežne stranice. Osim slika, mrežno mjesto sadrži video i audio sadržaje¹¹⁸ te interaktivne sadržaje, osobito pod kategorijom „Edukacija“. Za tekst je korišten pregledan i čitljiv font (Open Sans, veličina 16px).

Valja istaknuti bogatu digitaliziranu zbirku Arhiva koja sadrži vodiče za istraživanje istih uz brojne kriterije za pretraživanje. Dok se neke digitalne zbirke nalaze na stranicama mrežnog mjesta Arhiva, drugima se može pristupiti na vanjskim stranicama (*Ancestry*, *Findmy past...*) putem poveznica. Zapisi se mogu detaljno pregledati nakon kupovine, dok je u besplatnoj verziji dostupna samo djelomična verzija zapisa.

Naposljetku, Arhiv je dobro povezan s različitim društvenim mrežama te ima profile na sljedećim društvenim mrežama i stranicama: Twitter, YouTube, Flickr, Facebook, WikimediaCommons i RSS. Poveznice na navedene stranice mogu se pronaći u podnožju naslovne stranice pod kategorijom „Followus“.

4.2. Nacionalni arhiv Kanade

Sadržaj na mrežnom mjestu Nacionalnog arhiva Kanade¹¹⁹ prikazan je sažeto, većinom podijeljen u natuknice ili u posebne odjeljke unutar teksta ukoliko se radi o bitnijoj informaciji. Iako glavni izbornik ne sadrži mnogo kategorija, prilikom pomnijeg pregledavanja njihovog sadržaja i kretanja stranicama može se uočiti mnoštvo potkategorija i informacija sadržanih u njima. Primjerice, kategorija „O nama“¹²⁰ sadrži detaljne informacije i brojne poveznice na osnovne informacije o Arhivu, njegove izvještaje, strategije, suradnje i inicijative te svaka navedena potkategorija sadrži vlastite poveznice na dodatne sadržaje. U sklopu svih kategorija izneseni su datumi objave sadržaja, što je pogodno u svrhu praćenja promjena sadržaja. Prema navedenim datumima, sadržaj se ažurira redovito te su tako mnogi

¹¹⁷ A to Z. // The National Archives. URL: <http://www.nationalarchives.gov.uk/help/a-to-z/> (10.7.2017.)

¹¹⁸ Archives Media Player. // The National Archives. URL: <http://media.nationalarchives.gov.uk/> (10.7.2017.)

¹¹⁹ LibraryandArchives Canada. URL: <http://www.bac-lac.gc.ca/eng/Pages/home.aspx> (10.7.2017.)

¹²⁰ Aboutus. // LibraryandArchives Canada. URL: <http://www.bac-lac.gc.ca/eng/about-us/Pages/about-us.aspx> (10.7.2017.)

sadržaji ažurirani kroz trenutnu godinu. Što se tiče pouzdanosti mrežnog mjesta, u zaglavlju naslovne stranice navedena je Vlada Kanade i njezina mrežna stranica, što ukazuje na suradnju Vlade i Arhiva pri izradi mrežnog mjesta. Iako u podnožju postoji poveznica na prava i uvjete korištenja stranice¹²¹, bilo bi poželjno kada bi bilo istaknuto autorsko pravo vlasnika mrežnog mjesta.

Postoji više izbornika na naslovnoj stranici kojima se može pregledavati sadržaj. Prvi izbornik sadrži poveznice na informacije o zbirci Arhiva, pretraživanju raznih sadržaja, uslugama u vezi korištenja Arhiva i o uslugama i programima Arhiva. S druge strane, izbornik u sredini naslovne strane sadrži kategorije i potkategorije o popularnim temama, popularnim uslugama, formama, uslugama za vladine odjele te o bazama podataka i izvorima Arhiva. Navedenim izbornicima se teže služiti pri navigaciji strukturom njihovih potkategorija jer nije sasvim jasan raspored i međudodnos potkategorija te se struktura izbornika konstantno mijenja. Prikaz pojedinih potkategorija prije ulaska u glavnu kategoriju olakšava pristup traženom sadržaju. Nadalje, količina poveznica, osobito poveznica unutar mrežnog mjesta je brojna jer većina sadržaja u velikom broju referencira na povezane sadržaje, što ponekad otežava čitanje teksta. Prema analizi, ispravnost poveznica je većinom u redu, samo dio poveznica sadrži nepravilan fragment u svom URI-u, jedna poveznica se ne može otvoriti ukoliko nije uključen 'javascript' te se jedna poveznica neće učitati. Naposljetku, tražilica je dostupna kako na naslovnoj stranici mrežnog mjesta, tako i putem svih ostalih stranica. Osim tražilice, pohvalno je što se glavni izbornik također pokazuje na svim stranicama mrežnog mjesta Arhiva.

Raspored elemenata i sadržaja, osobito na naslovnoj stranici iznimno je nepregledan i nepravilno strukturiran. Sadržaj predstavljen nakon drugog izbornika je nabacan po stranici te nije ostavljeno puno razmaka između različitih sadržaja. Primjerice, kategorije o novostima, društvenim mrežama, donacijama i twitter profil Arhiva naslagane su jedna ispod druge, što otežava pregledavanje sadržaja. Također, kao što je već spomenuto, strukturu informacija u velikoj mjeri obilježavaju poveznice te to otežava čitanje sadržaja. Analizom brzine učitavanja mrežnog mjesta, zaključuje se da je stranica slabo optimizirana te da se sporo učitava. Što se tiče mape stranica, nije pronađena na mrežnom mjestu te ukoliko postoji iznimno ju je teško pronaći. Naposljetku, mrežno mjesto Arhiva prilagođeno je mobilnom prikazu.

---

¹²¹TermsandConditions. // LibraryandArchives Canada. URL: <http://www.bac-lac.gc.ca/eng/Pages/terms-and-conditions.aspx#m> (10.7.2017.)

Vizualni dizajn mrežnog mjesta Arhiva, osobito naslovne stranice, ostavlja dojam natrpanosti sadržaja i njegovog nasumičnog rasporeda. Međutim, sadržaj koji se nalazi u kategorijama je lako čitljiv zahvaljujući dobroj veličini slova (16px) i urednom fontu (SansSerif). Nadalje, sadržaj većinom nije potkrepljen slikovnim sadržajima te se oni većinom nalaze u zasebnim kategorijama koje prikazuju fotografije gradiva te isto vrijedi i za video i audio sadržaje koji imaju svoje zasebne kategorije.

Dok se na mrežnom mjestu Arhiva nalazi pregled njegovih arhivskih fondova i zbirki i mogućnost njihovog pretraživanja, ne postoji dostupna digitalna zbirka gradiva. Međutim, putem pregleda fondova i zbirki može se naići na elektroničke i digitalizirane verzije gradiva. Također, jedini spomen digitalizacije gradiva je projekt „DigiLab“¹²² koji predstavlja proces digitalizacije fondova i zbirki arhiva. Ukoliko se želi koristiti, navedena je mail adresa putem koje se treba kontaktirati Arhiv.

Što se tiče društvenih mreža, pod kategorijom „Stayconnected“¹²³ mogu se pronaći poveznice na sljedeće društvene mreže i stranice, odnosno profile Arhiva: Blog, Facebook, Flickr, Podcasts, RSS, Twitter i YouTube. Također, sve objave na mrežnom mjestu se mogu dalje dijeliti putem raznih društvenih mreža.

4.3. Nacionalni arhiv Australije

Sadržaj na mrežnom mjestu Nacionalnog arhiva Australije¹²⁴ je sažet i pregledan, raspoređen u odlomke i natuknice. Iako početni izbornik ne otkriva puno kategorija, pri njihovom pomnijem pregledavanju otkriva se niz potkategorija koje sadržavaju brojne informacije. Primjerice, kategorija „Zbirka“ sadrži potkategoriju „Upotreba zbirke“ koja se dalje grana u potkategorije: „Naručite predmete iz zbirke“, „Korak-po-korak upute za istraživače“ i „Što se nalazi u zbirci“.¹²⁵ Što se tiče aktualnosti sadržaja, većina sadržaja nije označena datumom objave ili zadnjeg ažuriranja te tako nije sigurno kada su informacije zadnji put ažurirane. Izuzetak su novosti uz koje se nalisti nalazi datum njihove objave. Po pitanju iskazivanja pouzdanosti mrežnog mjesta, u podnožju naslovne je naznačeno autorsko

---

¹²²DigiLab. // LibraryandArchives Canada. URL: <http://www.bac-lac.gc.ca/eng/services-public/Pages/digilab.aspx> (10.7.2017.)

¹²³StayConnected. // LibraryandArchives Canada. URL: <http://www.bac-lac.gc.ca/eng/stay-connected/Pages/stay-connected.aspx> (10.7.2017.)

¹²⁴National Archivesof Australia. URL: <http://www.naa.gov.au/> (11.7.2017.)

¹²⁵Usingthecollection. // National Archivesof Australia. URL: <http://www.naa.gov.au/collection/using/> (11.7.2017.)

pravo Arhiva iz 2017. godine. Također, u zaglavlju stranice je prikazan logo Vlade Australije, ali nije poznata njihova uključenost u izradu ovog mrežnog mjesta.

Navigacija mrežnim mjestom arhiva obavlja se putem glavnog izbornika koji sadrži četiri kategorije: „Zbirka“, „Upravljanje informacijama“, „Uključite se“ i „O nama“. Nakon klika na kategoriju otvaraju se sve potkategorije koje se nalaze u njoj te daljnje pregledavanje vodi na sučelje drugačije od naslovne stranice. Korištenje izbornika je jednostavno jer je struktura trenutno pregledavane kategorije uvijek s lijeve strane stranice, tako da se uvijek može pristupiti svim drugim potkategorijama prilikom pregledavanja. Po pitanju ispravnosti brojnih poveznica na unutarnje i vanjske sadržaje, prema analizi sve poveznice normalno funkcioniraju. Također, postoji tražilica za pretraživanje, kako po mrežnom mjestu, tako i po zbirci arhiva. Glavni izbornik i tražilica vidljivi su na svim stranicama mrežnog mjesta, što olakšava daljnje pregledavanje i pretraživanje.

Raspored elemenata na mrežnom mjestu je iznimno logičan i pregledan, osobito na naslovnoj stranici. Razlog tomu je prikaz jednog glavnog izbornika kojemu se pristupa tek klikom na kategorije pa ne zauzima previše prostora na naslovnoj stranici. Nakon izbornika i slike arhiva, navedeno je 6 kategorija koje izdvajaju najbitnije sadržaje po mišljenju moderatora stranice Arhiva. Informacije su većinom strukturirane u kratke odlomke i sastavljene od poveznica na daljnje sadržaje te su zbijene u samu sredinu stranica. Kada bi se margine cijelih stranica proširile, sadržaj bi mogao biti veći i pregledniji u svrhu lakšeg čitanja. Nadalje, brzina učitavanja stranica nije značajniji mrežno mjesto nije optimizirano, što bi se moglo poboljšati optimizacijom slika, umanjivanjem HTML-a i CSS-a i sl. Nadalje, mrežno mjesto Arhiva sadrži dobro strukturiranu mapu stranica¹²⁶ koja omogućuje lakši pristup traženom sadržaju. Naposljetku, mjesto Arhiva prilagođeno je mobilnom prikazu.

Izgled naslovne stranice ostavlja dojam preglednosti i urednosti zato što nema puno sadržaja i kategorija. Što se tiče ostatka mrežnog mjesta, dizajn stranica bi se mogao poboljšati povećanjem cjelokupnog sadržaja i prilagodbom margina, kao što je već rečeno. Također, problem oko čitljivosti teksta stvara manji font (13px) i mnoštvo poveznica unutar sadržaja. Što se tiče multimedijalnih sadržaja, mrežno mjesto sadrži dovoljnu količinu slikovnih, video¹²⁷ i audio sadržaja.

---

¹²⁶Site map. // National Archives of Australia. URL: <http://www.naa.gov.au/about-us/site-map/> (11.7.2017.)

¹²⁷Papers and podcasts. // National Archives of Australia. URL: <http://www.naa.gov.au/collection/publications/papers-and-podcasts/index.aspx> (11.7.2017.)

Pod potkategorijom „RecordSearch“¹²⁸ mogu se detaljno pretraživati arhivski fondovi i zbirke, kako putem jednostavnog pretraživanja, tako i putem složenog pretraživanja. Prilikom pregleda gradiva mogu se vidjeti oznake ukoliko postoji digitalizirana verzijapregledavanog gradiva. Tako se u posebnom sučelju detaljno može pregledati pojedino gradivo, s mogućnošću približavanja slike.

Po pitanju povezanosti s društvenim mrežama, pod potkategorijom „Povežite se s nama“¹²⁹ navedene su poveznice na brojne društvene mreže: Facebook, Twitter, Instagram, Flickr, YouTube, Pinterest i Historypin. Osim toga, na istoj stranici mogu se pronaći brojne poveznice na projekte Arhiva koji uključuju digitalne zbirke gradiva i edukacijske i interaktivne sadržaje, što je iznimno pohvalno u kontekstu komunikacije s korisnicima.

4.4.Nacionalni arhiv Sjedinjenih Američkih Država

Sadržaj na mrežnom mjestu Nacionalnog arhiva SAD-a¹³⁰ je strukturiran u odlomke, natuknice i poveznice, što pridonosi preglednosti sadržaja. Kako mrežno mjesto sadrži mnogo informacija, raspoređene su u brojne kategorije i potkategorije. Glavne kategorije su: „Informacije za...“, „Publikacije“, „Organizacije i uredi“, „O nama“, „Želim...“, „Sudjelovanje“, „Izvori“ i „Mrežna kupovina“. Svaka kategorija sadrži brojne potkategorije od kojih svaka sadrži potrebne informacije za upoznavanje korisnika sa svim aspektima poslovanja Arhiva. Primjerice, kategorija koja se bavi sudjelovanjem korisnika u radu Arhiva vodi na potkategorije o događajima, donacijama, zaposlenju¹³¹ i volontiranju te svaka sadrži opsežan skup vlastitih informacija. Aktualnost informacija izražena je objavom datuma promjene koji su izneseni na svim stranicama mrežnog mjesta. Naposljetku, pouzdanost mrežnog mjesta izražena je navođenjem „The U.S. National ArchivesandRecordsAdministration“ kao autora stranice, uz poveznicu na kontakt informacije Arhiva, iako nije jasno naznačeno autorsko pravo Arhiva nad ovim mrežnim mjestom.

Postoje dva izvora za navigaciju mrežnim mjestom Arhiva. Prvi izbornik sadrži pet kategorija koje se pretežito bave zbirkama Arhiva. Ispod njega nalazi se kategorija putem

---

¹²⁸RecordSearch. // National Archivesof Australia. URL: <https://recordsearch.naa.gov.au/SearchNRetrieve/Interface/SearchScreens/BasicSearch.aspx> (11.7.2017.)

¹²⁹Connectwithus. // National Archivesof Australia. URL: <http://www.naa.gov.au/visit-us/connect/> (11.7.2017.)

¹³⁰National Archives. URL: <https://www.archives.gov/> (11.7.2017.)

¹³¹Careers at NARA. // National Archives. URL: <https://www.archives.gov/careers> (11.7.2017.)

koje se pristupa novostima o Arhivu. Na dnu stranice nalazi se opsežniji izbornik u kojemu su navedene brojne kategorije i potkategorije. Kategorije iz prvog izbornika su one koje su dostupne prilikom pregledavanja svih drugih stranica te bi bilo korisnije kada bi drugi, opsežniji izbornik bio dostupan umjesto prvog izbornika. Što se tiče poveznica, u tekstu su vidljive brojne poveznice na unutarnje i vanjske sadržaje. Prema analizi, samo jedna poveznica nije u funkciji. Također, tražilica s naslovne stranice je dostupna na svim stranicama mrežnog mjesta.

Raspored kategorija i njihovih sadržaja je iznimno različit, ovisno o stranici na kojoj se nalaze. Izbornik koji se pokazuje s lijeve strane i ispod sadržaja pri pregledavanju stranica se konstantno mijenja te je teško pristupiti glavnom izborniku, što otežava kretanje mrežnim mjestom. Glavni sadržaj u sredini stranica je pregledan i dobro raspoređen, ali dodatni, predloženi sadržaji koji se pojavljuju na desnoj strani su brojni, nabacani i neoblikovani što skreće pozornost s glavnog sadržaja. Što se tiče brzine učitavanja stranica, prema analizi programa mrežno mjesto nije optimizirano, što bi moglo uzrokovati sporost učitavanja stranica. Mrežno mjesto ne sadrži mapu stranica te bi bila iznimno korisna zbog brojnosti kategorija i potkategorija i nužnosti pregleda njihove hijerarhije. Naposljetku, mrežno mjesto je prilagođeno mobilnom prikazu.

Vizualni dizajn stranice sveukupno ostavlja pozitivan dojam zbog raznih slikovnih sadržaja, usklađenosti boja kategorija, pozadine i teksta te grupiranih sadržaja. Različite boje kategorija koje se mijenjaju ovisno o stranici također ostavljaju pozitivan dojam jer pridonose dinamičnosti mrežnog mjesta. Također, tekst je čitljiv zbog kvalitetnog fonta (SourceSans Pro) i veličine teksta (16px). Što se tiče multimedijalnosti stranica, sadržaj obiluje slikovnim prikazima, video i audio sadržajima. Primjerice, priloženi su brojni video sadržaji u vezi zapisa „1940 FederalPopulationCensus“.¹³²

U sklopu kataloga Arhiva¹³³ koji se nalazi na posebnom sučelju mogu se pregledavati i pretraživati brojni zapisi iz fondova i zbirke arhiva. Određeni zapisi su digitalizirani te se mogu pregledavati u sučelju kataloga. Također, slike se mogu približavati i udaljavati te skinuti na vlastito računalo.

---

¹³² 1940 FederalPopulationCensus. // National Archives. URL: <https://www.archives.gov/research/census/1940/videos.html> (11.7.2017.)

¹³³ The National ArchivesCatalog. URL: <https://catalog.archives.gov/> (11.7.2017.)

Na mrežnoj stranici „Social Media and Digital Engagement“¹³⁴ mogu se pronaći poveznice na profile brojnih arhiva iz SAD-a s društvenih mreža i stranica. Najčešće društvene mreže koje arhivi SAD-a koriste su Facebook, Twitter, Instagram, YouTube i Blog.

---

¹³⁴Social Media and Digital Engagement. // National Archives. URL: <https://www.archives.gov/social-media> (11.7.2017.)

5.Usporedba mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj i stranih arhiva

U nastavku rada usporedit će se mrežne stranice državnih arhiva u Hrvatskoj i stranih arhiva po glavnim kriterijima analize: sadržaj, navigacija i funkcionalnost, struktura i dizajn sadržaja, vizualni dizajn, digitalna zbirka i povezanost s korisnicima. Svrha usporedbe će biti istaknuti razlike između mrežnih stranica hrvatskih i stranih arhiva te će se u sklopu toga donijeti prijedlozi za područja potencijalnog napretka za mrežne stranice državnih arhiva u Hrvatskoj.

Što se tiče preglednosti i prezentacije sadržaja, 13 mrežnih stranica hrvatskih arhiva ima prihvatljive stranice, dok 3 stranice ostavljaju polovičan dojam te 2 nepovoljan dojam. Glavna razlika između sadržaja hrvatskih i stranih arhiva je u tome što sadržaj s mrežnih stranica stranih arhiva obiluje informacijama koje su, unatoč tome, kvalitetno strukturirane u odlomke, natuknice i poveznice kako bi sadržaj bio lakše čitljiv. Dok dio stranica hrvatskih arhiva zadovoljava tu normu, ostatak bi trebao poraditi na boljoj prezentaciji sadržaja.

Količina informacija koju će arhiv prezentirati na svojim stranicama iznimno je bitna stavka, jer bi trebala uključivati sveobuhvatno informiranje korisnika o arhivu i njegovoj djelatnosti. Dostatnu količinu informacija na svojim stranicama ima 11 državnih arhiva u Hrvatskoj, 5 arhiva ima malo manje informacija na svojim stranicama, dok 2 arhiva nemaju zadovoljavajuću količinu informacija. Uočava se velika razlika između stranica hrvatskih i stranih arhiva po ovoj stavki. Naime, svi analizirani strani arhivi ne sadrže samo osnovne informacije o djelovanju arhiva, već i mnoštvo dodatnih informacija o gradivu, edukativnih sadržaja, popularnih tema i slično kako bi privukli i zainteresirali što više korisnika za svoje mrežne stranice.

Što se tiče ažuriranja informacija, odnosno navođenja datuma objave uz sadržaj, porazna je informacija da samo 1 arhiv (Državni arhiv u Slavonskom Brodu) objavljuje datum posljednjeg ažuriranja uz sve sadržaje. Strani arhivi također ne provode tu praksu: od 4 analizirana arhiva, samo 2 prilažu datume objava ili ažuriranja uz svoje sadržaje. Kako bi korisnici mogli zaključiti koliko su informacije pouzdane i ažurne, arhivi bi trebali objavljivati te podatke na svojim stranicama.

Navigacija je jedna od najbitnijih komponenti na mrežnim mjestima, ona omogućava lako pronalaženje sadržaja te olakšava kretanje mrežnim mjestom. Dok 8 stranica hrvatskih arhiva imaju prihvatljivu navigaciju, odnosno dobre izbornike, čak 9 stranica ima problematičnije izbornike, dok 1 arhiv (Državni arhiv u Rijeci) ima izbornik koji uvelike otežava pregledavanje mrežnog mjesta. S druge strane, stranice Nacionalnih arhiva UK i Australije imaju iznimno dobro strukturirane izbornike, unatoč tome što sadrže mnoštvo kategorija i potkategorija. Ideja dobrog izbornika krije se u minimalnosti, odnosno da se ne pretjera s količinom izbornika ili pojedinačnih kategorija te da se dobro strukturira jedan izbornik koji će biti dostupan na svim stranicama mrežnog mjesta.

Poveznice na unutarnje i vanjske sadržaje također čine ključan dio mrežnih stranica jer omogućavaju međupovezanost različitih sadržaja, kako unutar mrežnih mjesta, tako i povezanost s vanjskim sadržajima. Valja napomenuti kako stranice hrvatskih arhiva ne sadrže poveznice unutar teksta, već ga izdvajaju u obliku poveznica na različite zakone i propise ili na mrežna mjesta srodnih institucija. To je glavna razlika između stranih arhiva po pitanju poveznica; mrežne stranice stranih arhiva sadrže mnoštvo poveznica unutar sadržaja, na čemu bi mrežne stranice hrvatskih arhiva mogle poraditi u budućnosti. Što se tiče funkcionalnosti poveznica, većina je ispravna: 12 stranica hrvatskih arhiva ima ispravne poveznice, dok njih 6 ima djelomično ispravne poveznice.

Porazan je rezultat istraživanja u vezi tražilica, čak 12 stranica hrvatskih arhiva nema mogućnost pretraživanja sadržaja, odnosno tražilicu, dok ih ostatak (6) ima. Tražilice su ključne za brzi pronalazak željenog sadržaja te za izbjegavanje dugog pregledavanja izbornika u potrazi za istim. Na stranicama svih stranih arhiva postoji tražilica kojoj se može pristupiti na svim stranicama prilikom pregledavanja sadržaja.

Kao bitan dio predstavljanja svojeg rada, arhiv daje pristup pregledu svojih fondova i zbirki kako bi se korisnik pobliže upoznao s gradivom. Dok 5 stranica hrvatskih arhiva ima kvalitetan, interaktivan pregled svojeg gradiva, njih 10 ima ograničene mogućnosti za pregled svojeg sadržaja. Primjerice, u nekim pregledima ne postoji mogućnost pretraživanja, što otežava brzi pronalazak željenog gradiva. S druge strane, 3 stranice hrvatskih arhiva nemaju nikakav pregled svojih fondova i zbirki te bi se to trebalo promijeniti u budućnosti kako bi korisnici bili više upoznati s gradivom tih arhiva. Svi strani arhivi sadrže pregled svojeg gradiva, s detaljnim podacima, slikama te ponegdje i priloženim vodičima za pregledavanje i pretraživanje kako bi se korisnici lakše snalazili.

Jedna od bitnih sastavnica koja služi za ostavljanje dobrog prvog dojma kod korisnika je raspored elemenata na stranicama i struktura prezentiranih informacija. Dok 8 stranica hrvatskih arhiva ostavlja dobar dojam, 8 stranica ostavlja polovičan dojam, dok 2 stranice ostavljaju nepovoljan dojam. Ključne prednosti u vezi navedenog kriterija su dobro raspoređeni elementi stranica (izbornik, sadržaj, slike...) koji ne ostavljaju dojam suvišnosti te ne otežavaju čitljivost i pregledavanje sadržaja. Kod stranica stranih arhiva, valja pohvaliti mrežne stranice Nacionalnog arhiva UK i Australije, koje dobro grupiraju svoj sadržaj, kako u izbornicima, tako i na stranicama na kojima se nalazi sadržaj teksta. Izbornicima se, zbog dobre strukture, lako služiti, dok je informacije lako čitati i proučavati.

Uočljiv je nedostatak mape stranica na mrežnim stranicama državnih arhiva u Hrvatskoj. Važnost mape stranice se očituje u pružanju mjesta gdje će se pregledno iznijeti sve kategorije i potkategorije određenog mrežnog mjesta. Samo jedan hrvatski arhiv, Državni arhiv u Pazinu, ima mapu stranica u sklopu svojeg mrežnog mjesta. Od stranih arhiva opet valja istaknuti stranice Nacionalnog arhiva UK i Australije koje sadrže mapu svojih stranica, što iznimno olakšava pronalaženje sadržaja u mnoštvu kategorija i potkategorija.

Iznimno bitna stavka koja se pojavila s napretkom tehnologije je mobilni prikaz mrežnih stranica. Kako korisnici, osobito mlađa populacija, koriste mobitele češće od svojih računala, bitno im je pružiti dobro iskustvo s mrežnim stranicama i putem tog medija. Tako se od stranica hrvatskih arhiva njih samo 8 može pohvaliti sveobuhvatnim responzivnim dizajnom svojih stranica. Njih 3 ima djelomično responzivan dizajn, dok čak 7 stranica nije prilagođeno mobilnom prikazu. Za razliku od toga, svi strani arhivi imaju u potpunosti prilagođene svoje mrežne stranice na mobilnim uređajima. Kako neprilagođenost stranice mobilnom prikazu stvara veliki problem pri pretraživanju i pregledavanju sadržaja u tom obliku, hrvatski arhivi bi se trebali okrenuti izradi mobilnih verzija svojih stranica.

Što se tiče vizualnog identiteta i dizajna stranica, ocijenjeno je kako 8 hrvatskih stranica ima privlačan, kvalitetan dizajn, njih 8 ima zadovoljavajući izgled, dok stranice 2 arhiva (Državni arhiv u Varaždinu i Državni arhiv u Rijeci) ne ostavljaju dobar dojam. Valja napomenuti kako ova procjena uključuje veću dozu subjektivnosti, iako se ocjenjivalo prema par kriterija: preglednost sadržaja, interaktivnost sadržaja, čitljivost sadržaja, usklađenost boja i upotreba slika. Stranice stranih arhiva (sve osim stranice Nacionalnog arhiva Kanade) ostavljaju iznimno pozitivan dojam zbog kvalitetno grupiranog sadržaja, korištenja mnoštva slika i usklađenosti boja na stranicama.

Stavka vezana uz multimedijalnost veže se uz prethodnu stavku jer je iznimno bitna za vizualni identitet stranica te osobito uključuje slikovne sadržaje, iako se tu ubrajaju još video i audio sadržaji. Samo 3 stranice hrvatskih arhiva imaju zadovoljavajuću količinu multimedijalnog sadržaja: Hrvatski državni arhiv, Državni arhiv u Pazinu i Državni arhiv u Zagrebu. Navedeni arhivi sadržavaju, kako mnoštvo slikovnih prikaza, tako i manji dio video sadržaja. 10 arhiva na svojim stranicama imaju zadovoljavajuću količinu slikovnog sadržaja, dok ih 5 arhiva ima premalo. Naspram toga, strani arhivi na svojim stranicama stavljaju mnoštvo slikovnih, audio i video sadržaja. Također, uočljiva razlika između hrvatskih i stranih arhiva je integracija interaktivnih, edukativnih sadržaja. Tako strani arhivi, poput Nacionalnog arhiva UK, imaju brojne edukativne sadržaje za profesore, studente i učenike kako bi ih na zanimljiv način obrazovali o svojem gradu. Kako bi zainteresirali svoje korisnike i približili im gradivo i aktivnosti arhiva, državni arhivi u Hrvatskoj bi trebali početi uključivati više multimedijalnog sadržaja na svoje stranice.

Digitalne zbirke gradiva postaju sve bitnija sastavnica mrežnih stranica arhiva. Kako bi približili gradivo svojim korisnicima, arhivi mogu objavljivati gradivo na svojim mrežnim stranicama uz kontekstualne informacije o njemu. Uz objavljivanje digitalnih inačica gradiva u Hrvatskoj veže se problem dostupnosti javnog i arhivskog gradiva koji onemogućava objavljivanje većeg dijela gradiva u arhivima. Međutim, dio hrvatskih arhiva vrijedno radi na digitalizaciji svojeg gradiva: njih 4 imaju veće, interaktivnije digitalne zbirke na svojim mrežnim stranicama, zatim 6 stranica arhiva sadrži jednostavniju digitalnu zbirku, dok njih 8 ne sadrži nikakvu digitalnu zbirku. Kako se arhivi kreću prema budućnosti i modernom dobu, za pretpostaviti je da će uskoro svi arhivi imati neku verziju vlastite digitalne zbirke. Svi strani arhivi na svojim stranicama imaju mogućnost pregledavanja dijela gradiva u digitalnom obliku, kako uz pregled arhivskih fondova i zbirki, tako i u posebno odvojenim digitalnim zbirkama koje su nastale u okviru projekta, što recimo karakterizira i digitalne zbirke Hrvatskog državnog arhiva.

Naposljetku, ukoliko želimo procijeniti povezanost arhiva s korisnicima, osobito u sadašnjem, modernom dobu, proučit ćemo kolika je zastupljenost njihovih profila na najpoznatijim društvenim mrežama. Društvene mreže ne služe samo za komunikaciju s korisnicima, one bi mogle i poboljšati vidljivost arhiva te privući još veći broj korisnika u arhivske ustanove. Prema procjeni, 4 arhiva u Hrvatskoj imaju na svojim stranicama navedene poveznice na svoje profile s više društvenih mreža ili stranica, njih 5 je djelomično povezano s društvenim mrežama, najčešće preko Facebooka ili putem mogućnosti dijeljenja

svojih objava, dok 9 arhiva ne spominje društvene mreže na svojim stranicama te je za pretpostaviti da nemaju profile na istima. Po ovom pogledu uočljiva je velika razlika između hrvatskih i stranih arhiva: svi proučavani strani arhivi imaju profile na brojnim društvenim mrežama i stranicama, kao što su Facebook, Twitter, Flickr, YouTube, Blog i dr. Kako je veliki broj arhiva u Hrvatskoj koji nemaju profile na društvenim mrežama ili stranicama, trebali bi poraditi na tome da izrade profile na najčešće korištenim društvenim stranicama (npr. Facebook) kako bi se bolje povezali sa svojim korisnicima.

6. Zaključak

Arhivi kao informacijske ustanove, u sklopu svoje javne djelatnosti, rade na očuvanju i prezentiranju svojeg arhivskog gradiva i arhivskih programa. U skladu s time, u današnje vrijeme većinom svaki arhiv ima vlastite mrežne stranice putem kojih promovira svoju djelatnost, aktivnosti i projekte te gradivo koje čuva. Svrha mrežnih stranica arhiva je uspostaviti još jednu vrstu komunikacije s korisnicima koji se interesiraju za rad s arhivskim ustanovama.

U Hrvatskoj 18 državnih arhiva ima vlastite mrežne stranice. Putem usporedbe s mrežnim stranicama stranih arhiva, koristeći ključne kriterije za analizu mrežnih stranica, došlo se do zaključka kako državni arhivi u Hrvatskoj mogu na više načina unaprijediti svoje mrežne stranice. Primjerice, po pitanju sadržaja, mrežne stranice hrvatskih arhiva mogle bi prezentirati više edukativnog sadržaja, interaktivnog multimedijalnog sadržaja i popularnih tema u arhivskoj struci kojima bi mogli privući i obrazovati svoje korisnike. Što se tiče poveznica, jedna od glavnih razlika između mrežnih stranica hrvatskih arhiva i stranih arhiva je to što strani arhivi koriste mnoštvo poveznica unutar sadržaja, čime se postiže vidljiva međupovezanost sadržaja. Prema tome, mrežne stranice hrvatskih arhiva bi se mogle ugledati na praksu stranih arhiva. Nadalje, u kontekstu prezentiranja svojih arhivskih fondova i zbirki, više hrvatskih arhiva bi trebalo omogućiti pregledavanje i pretraživanje svojeg gradiva, uz ujednačene metapodatke i digitalne inačice istog, gdje je to moguće. Naposljetku, u svrhu bolje povezanosti sa svojim korisnicima, nužno je da hrvatski arhivi izrade profile na najkorištenijim društvenim mrežama u Hrvatskoj te ih potom objave na vlastitim mrežnim stranicama.

Navedena područja napretka za mrežne stranice državnih arhiva u Hrvatskoj u ovom radu predstavljaju potencijalne načine za prilagođavanje mrežnih stranica promjenama u informacijskom društvu. Prvo premošćivanjem zakonskih ograničenja, a zatim slušanjem svojih korisnika, arhivske ustanove u Hrvatskoj mogu učiniti svoje mrežne stranice još jednim važnim dijelom prezentiranja i promoviranja svoje djelatnosti, očuvanja kulturne baštine i obrazovanja svojih korisnika.

7.Literatura

1. 6 criteria for websites. // Dalhousie University. URL: https://libraries.dal.ca/content/dam/dalhousie/pdf/library/CoreSkills/6_Criteria_for_Websites.pdf(13.7.2017.)
2. Državni arhiv u Bjelovaru. URL: <http://www.dabj.hr/> (31.5.2017.)
3. Državni arhiv u Dubrovniku. URL: <http://dad.hr/> (1.6.2017.)
4. Državni arhiv u Gospiću. URL: <http://www.arhiv-gospic.hr/> (2.6.2017.)
5. Državni arhiv u Karlovcu. URL: <http://www.da-ka.hr/> (5.6.2017.)
6. Državni arhiv u Osijeku. URL: <http://www.dao.hr/> (8.6.2017.)
7. Državni arhiv u Pazinu. URL: <https://www.dapa.hr/index.php> (13.6.2017.)
8. Državni arhiv u Rijeci. URL: <http://www.riarhiv.hr> (19.6.2017.)
9. Državni arhiv u Sisku. URL: <http://www.dask.hr/> (21.6.2017.)
10. Državni arhiv u Slavonskom Brodu. URL: <http://dasb.hr/> (4.7.2017.)
11. Državni arhiv u Splitu. URL: <http://www.das.hr/> (4.7.2017.)
12. Državni arhiv u Šibeniku. URL: <http://www.dasi.hr/> (5.7.2017.)
13. Državni arhiv u Varaždinu. URL: <http://dav.hr/> (5.7.2017.)
14. Državni arhiv u Virovitici. URL: <http://www.davt.hr/> (6.7.2017.)
15. Državni arhiv u Vukovaru. URL: <http://www.davu.hr/> (6.7.2017.)
16. Državni arhiv u Zadru. URL: <http://www.dazd.hr/> (7.7.2017.)
17. Državni arhiv u Zagrebu. URL: <http://daz.hr/> (7.7.2017.)
18. Državni arhiv za Međimurje. URL: <https://dram.hr/> (8.7.2017.)
19. Garić, Ana; Mihaljević, Marta; Stančić, Hrvoje. Usklađenost hrvatske arhivske prakse s ICA-inim Načelima pristupa arhivskome gradivu. // Radovi / 47. savjetovanje hrvatskih arhivista Dostupnost arhivskog gradiva, Vinkovci, 22.- 24. listopada 2014.

20. Hrvatski državni arhiv. URL: <http://www.arhiv.hr/> (9.7.2017.)
21. Ivanović, Jozo. Priručnik iz arhivistike : 1. dio. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2010.
22. Lemić, Vlatka. Arhivi i arhivistika za suvremenog korisnika. Zagreb: Naklada Ljevak, 2016.
23. Lemić, Vlatka. Arhivi i Internet – nove mogućnosti dostupnosti i korištenja arhivskog gradiva. // Arhivski vjesnik 45 (2002)
24. Library and Archives Canada. URL: <http://www.bac-lac.gc.ca/eng/Pages/home.aspx> (10.7.2017.)
25. Moustakis, Vassilis S. ... [etal.]. Website quality assessment criteria. // Proceedings of the Ninth International conference on information quality (ICIQ-04).
26. National Archives. URL: <https://www.archives.gov/> (11.7.2017.)
27. National Archives of Australia. URL: <http://www.naa.gov.au/> (11.7.2017.)
28. PageSpeed Insights. URL: <https://developers.google.com/speed/pagespeed/insights/?hl=hr> (13.7.2017.)
29. The National Archives. URL: <http://www.nationalarchives.gov.uk/> (10.7.2017.)
30. W3C Link Checker. URL: <http://validator.w3.org/checklink> (13.7.2017.)

Analiza mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj: trenutačno stanje i potencijalni napreci u budućnosti

SAŽETAK

Sukladno korisničkim željama i potrebama za kvalitetnim sadržajem u internetskom okruženju, informacijskim ustanovama je cilj dati što bolju uslugu putem društvenih mreža, blogova i vlastitih mrežnih stranica. Sličnu praksu među informacijskim ustanovama provode i arhivi. Kako u fizičkom okruženju, tako i putem mrežnih stranica nude osnovne informacije o fondovima i zbirkama koje posjeduju, pravilima sređivanja, vrednovanja i očuvanja građe, korištenju prostora arhiva itd. Osim takvih informacija, u razdoblju porasta količine digitalne građe i novih mogućnosti pretraživanja i pregledavanja sadržaja na internetu, arhivi postaju dužni ponuditi korisnicima slične usluge na svojim mrežnim stranicama. Cilj ovog rada je analizirati trenutačno stanje mrežnih stranica državnih arhiva u Hrvatskoj te ih usporediti s mrežnim stranicama stranih arhiva u svrhu iznošenja potencijalnih područja napretka za mrežne stranice hrvatskih arhiva.

Ključne riječi: mrežne stranice, državni arhivi u Hrvatskoj, mrežne stranice arhiva, mrežne stranice hrvatskih arhiva

Analysis of state archive websites in Croatia: current situation and potential developments in the future

SUMMARY

According to user wishes and needs for quality content in the online environment, information institutions have a goal of providing their best service through social networks, blogs and their own websites. Similar practices among information institutions are also conducted by archives. Through the online environment, as well as in the physical environment, archives provide basic information about their own funds and collections, rules of arrangement, evaluation and preservation of materials, use of archival space etc. Apart from such information, in the period of digital content growth, new capabilities of searching and browsing of content on the Internet, archives are obliged to offer similar services to users on their websites. The aim of this paper is to analyze the current state of state archive websites in Croatia and to compare them with websites of foreign archives in order to present the potential areas of progress for the websites of Croatian archives.

Keywords: websites, state archives in Croatia, websites of archives, websites of Croatian archives